

Univerzita Palackého v Olomouci
Cyrilometodějská teologická fakulta
Katedra křesťanské výchovy

JAK ROZVÍJET DĚTI V RÁMCI HASIČSKÉHO KROUŽKU SDH VELKÝ TÝNEC

Bakalářský projekt

Autor: Nikola Smutná
Vedoucí práce: Mgr. Milena Öbrink Hobzová, Ph.D.

Olomouc 2021

Prohlašuji, že jsem bakalářský projekt na téma „Jak rozvíjet děti v rámci hasičského kroužku SDH Velký Týnec“ vypracovala samostatně s použitím uvedených pramenů a literatury.

V Olomouci dne: .....

.....

Nikola Smutná

Ráda bych poděkovala Mgr. Mileně Öbrink Hobzové, Ph.D. za vedení mého bakalářského projektu, cenné rady, připomínky, ochotu a nekonečnou trpělivost. Děkuji také Sboru dobrovolných hasičů Velký Týnec a Grygov za skvělé nápady a pomoc při zpracování projektu. Můj nemalý dík patří také mé rodině a dětem, které nadšeně zkoušely všechny aktivity. V neposlední řadě děkuji respondentům za vyplnění dotazníku.

Obsah

Úvod.....	6
1. Charakteristika sboru dobrovolných hasičů Velký Týnec.....	7
1.1. Hlavní činnost	7
1.2. Členství a cílová skupina	7
1.3. Velký Týnec	8
1.4. Historie SDH VT.....	9
1.5. Ekonomická situace	10
1.6. Zkušenosti s podáváním projektů.....	11
2. Charakteristika projektu	12
2.1. Předmět, cílová skupina a cíl projektu	12
2.2. Návaznost na sociálně pedagogickou teorii	13
2.2.1. Batole a jeho vývoj	13
2.2.2. Rozvoj.....	14
2.2.3. Význam hry pro všestranný rozvoj.....	14
2.2.4. Rozvoj pohybu.....	15
2.2.5. Hrubá a jemná motorika	15
2.2.6. Rozvoj smyslů	16
2.2.7. Rozvoj řeči.....	17
2.2.8. Emoce	18
2.3. SWOT analýza organizace	19
2.4. Potřebnost projektu	21
2.5. Průzkum a jeho výsledky	21
2.6. SWOT analýza kroužku pro děti s doprovodem.....	28
3. Podrobný popis projektu.....	30
3.1. Charakteristika současného a plánovaného stavu	30

3.2.	Multiplikační efekt.....	30
4.	Technické řešení projektu.....	32
4.1.	Zásady pro aktivity.....	32
4.2.	Pedagogizace prostředí.....	33
4.3.	Harmonogram projektu	34
4.3.1.	Společné aktivity	34
4.3.2.	První lekce – malý hasič	36
4.3.3.	Druhá lekce – rozvoj pohybu.....	40
4.3.4.	Třetí lekce – rozvoj hrubé a jemné motoriky.....	44
4.3.5.	Čtvrtá lekce – rozvoj smyslů	46
4.3.6.	Pátá lekce – rozvoj řeči.....	49
4.3.7.	Šestá lekce – rozvoj emocí	52
4.3.8.	Sedmá lekce – dílnička	55
4.3.9.	Osmá lekce – všestranný rozvoj	57
4.3.10.	Devátá lekce – požární sport.....	58
4.3.11.	Desátá lekce – námětové cvičení.....	60
4.4.	Rozpočet a personální zajištění.....	63
	Závěr.....	65
	Seznam zdrojů	66
	Seznam tabulek.....	70
	Seznam obrázků	70
	Seznam příloh.....	70

Úvod

Celý bakalářský projekt je věnován dětem od jednoho roku do tří let, tedy batolatům. Právě ony jsou naše budoucnost, a proto by nám mělo záležet na jejich rozvoji a spokojenosti. V dnešní době najdeme zájmové kroužky i přímo pro ně, ovšem v rámci dobrovolných hasičů se na tuhle početnou skupinu dětí zapomíná.

Bakalářský projekt se zabývá vytvořením kroužku pro batolata, který si klade za cíl jejich co největší rozvoj. Když dítěti dáme možnost se rozvíjet, půjde mu následný proces učení mnohem lépe. Proto pokud chceme, aby dítě dobře umělo hasičský sport, je potřebné nejdříve rozvíjet jemnou a hrubou motoriku, koordinaci pohybů, smysly, řeč a emoce, aby se hasičskému sportu učilo mnohem snáz. Čím snadněji mu sport půjde, tím víc ho bude bavit. Děti také poznají nové přátele a naučí se spolupracovat.

Sbor dobrovolných hasičů Velký Týnec má všechny předpoklady k tomu, aby zde kroužek jen vzkvétal a přinášel radost nejen dětem, ale i dospělým. Vzhledem k věku dětí bude nutná přítomnost další osoby, tedy zákonného zástupce, babičky, dědečka nebo jiného doprovodu, který bude docházet do kroužku s ním. Díky tomu dostanou jedinečnou příležitost si s dítětem upevnit vztah, kvalitně trávit svůj volný čas a vytvořit spoustu nových a krásných vzpomínek. Také se dozví plno nových informací nejen o činnosti hasiče. Doprovod zažije s dítětem určitý náhled do aktivit, které jsou orientované na rozvoj dítěte. A většina z nich je vybraná tak, aby si je mohly zopakovat i doma – a tím prohloubit rozvoj.

Práce je rozdělena na dvě části, teoretickou a praktickou. Teoretická část je zaměřena na obecné informace o Sboru dobrovolných hasičů, tedy na jeho ekonomickou situaci, zkušenosti s podáváním projektů a místo, kde se nachází. Praktická část se blíže věnuje charakteristice projektu, jeho předmětu, cílům, cílové skupině a návaznosti na sociálně pedagogickou teorii. Najdeme zde i vysvětlení pojmu batole, jeho vývoj, rozvoj a význam hry. Nechybí ani popis rozvoje pohybu, hrubé a jemné motoriky, smyslů, řeči a emocí. Jsou zde uvedeny také SWOT analýzy, potřebnost projektu a dotazník zjišťující zájem o kroužek. Samozřejmostí je podrobný popis projektu a jeho technické řešení, které obsahuje zásady pro aktivity a pedagogizaci prostředí. Vše je propojeno harmonogramem projektu, který prakticky představuje všechny uvedené poznatky.

Kroužek se skládá z deseti lekcí, které jsou dopodrobna naplánované a navázané tak, aby dítě mělo na konci pocit, že se stalo opravdovým hasičem.

1. Charakteristika sboru dobrovolných hasičů Velký Týnec

První kapitola se věnuje základní charakteristice sboru dobrovolných hasičů Velký Týnec (dále jen SDH), popisu činností, cílů, cílové skupiny, místa, kde se nachází, jeho historii, ekonomické činnosti a zkušeností s podáváním projektů.

1.1. Hlavní činnost

SDH je součástí Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska (dále jen SH ČMS nebo sdružení). Činnost SH ČMS je vymezena ústavou, platnými předpisy ČR a stanovami. Stanovy jsou základním dokumentem sdružení a každý z členů by měl znát alespoň pár nejdůležitějších ustanovení. SH ČMS v souladu s cílem své činnosti a v rámci základních podmínek pomáhá veřejnosti, obcím, statutárním orgánům, právnickým a fyzickým osobám (Orgoníková, 2009).

Cílem činnosti SH ČMS je spolupůsobit při vytváření podmínek k ochraně života a zdraví občanů a majetku před požáry a při poskytování pomoci při živelních pohromách a jiných událostech. Svými aktivitami má SH ČMS vytvářet podmínky pro činnost s dětmi a mládeží, podporovat zdravý rozvoj jejich osobností a zároveň vést mladé členy k odpovědnosti ve vztahu k sobě, přírodě i vlasti (Stanovy, 2017).

1.2. Členství a cílová skupina

V roce 2019 měl sbor 104 členů, z toho 51 mladých hasičů. Počet členů je pohyblivý a neustále se mění. Sbor má vlastní výjezdovou jednotku, která je zařazena v kategorii JPO III s 20 členy. Jednotka je nedílnou součástí IZS Olomouckého kraje a spolupracuje se všemi složkami obce Velký Týnec (SDH Velký Týnec, 2020).

Hlavní zásadou členství je dobrovolnost. Cílovou skupinou jsou všichni občané, členem se tedy může stát každá fyzická osoba. Řádné členství osoby je možné pouze v jednom sboru (Orgoníková, 2009, s. 11). Mezi základní povinnosti člena patří zúčastňovat se činností sboru, platit členské příspěvky a dbát o dobrou pověst sboru. Členy jsou hasiči a mladí hasiči. Zánik členství je možný písemným prohlášením, rozhodnutím SDH, vyloučením, úmrtím nebo zánikem SH ČMS (Stanovy, 2017).

Mladým hasičem se může stát každý ve věku od 3 do 18 let se souhlasem zákonného zástupce (Směrnice činnosti s kolektivy mladých hasičů, 2019). Děti jsou rozděleny do

4 kategorií podle věku. V přípravce jsou děti do věku šesti let. Připravují se zde na činnost hasiče. Jsou zapojeny do celoročních činností s ohledem na jejich věk. Mladí hasiči mají šest až jedenáct let. Následuje kategorie starších hasičů od jedenácti do patnácti let. Poslední skupinu dorost tvoří děti od čtrnácti do osmnácti let (Orgoníková, 2009).

1.3. Velký Týnec

Jak už z názvu sboru napovídá, sídlí v obci Velký Týnec, která leží sedm kilometrů jihovýchodně od krajského města Olomouc. Jde o vesnici založenou v místech, kde byly ještě v hlubinách pravěku starší sídliště. Nasvědčují tomu nálezy prehistorických předmětů lidské potřeby (Velký Týnec, 2020).

Každým rokem se zde zvyšuje počet obyvatel a přibývají novostavby. Současně zde žije přibližně 3000 obyvatel (Paprčka a Grznárová, 2019). Bydlí tady mnoho rodin s dětmi, které tu nachází spoustu vyžití. Skoro na každém rohu můžeme najít dětská hřiště. Největší je u školy, kde si lze zahrát fotbal, míčové hry, trénovat atletiku a také posilovat ve venkovní posilovně.

Opravují se zde silnice, vysazují nové stromy, obec vykupuje a následně spravuje budovy, jsou zde budována nová parkovací místa, nechybí ani dobře vyznačené přechody, cyklostezky a radary na měření rychlosti. O bezpečnost v obci se stará obecní policista (Velký Týnec, 2020).

Ve Velkém Týnci najdeme také plno podnikatelů a služeb. Je zde Česká pošta, kadeřnictví, autoslužby, zednictví, restaurace, hospody, prodejny, kino a knihovna. Nachází se zde také zdravotní středisko, kde sídlí dětský lékař, dva zubní lékaři a praktický lékař pro dospělé. Nedaleko je Obchodní centrum Olympia Olomouc. Najdeme zde i Mateřskou školu Velký Týnec a Základní školu Milady Petřkové a spoustu pamětihodností. Mezi nejznámější patří kostel Nanebevzetí Panny Marie, socha sv. Floriána a zámek Velký Týnec (Velký Týnec, 2020).

Nezapomíná se ani na volnočasové aktivity. Byl zde založen Tenisový klub, TJ Sokol, folklorní soubor Týnečáci a cvičení pro ženy. Mimo SDH tu jsou i další společenské organizace. Junák, který pravidelně pořádá akce pro děti. Děti zde hrají hry, učí se novým dovednostem a angažují se v projektech zaměřených na péči o okolí a ochranu přírody. Každý rok také pořádají letní tábor, který je nabitý aktivitami a hrami

pro rozvoj samostatnosti. Sídlí zde i rodinné centrum Čmelda, které pravidelně pořádá bazárky, příměstské tábory a pohádkové lesy a další akce pro děti.

Obec pořádá ve spolupráci s organizacemi různé akce jak pro děti, dospělé, tak seniory. Nejvyhlášenější akcí jsou pivní a gulášové slavnosti, které vždy sklízí velký úspěch (Sbory a spolky dobrovolných hasičů Olomouckého kraje, 2016). Dále karnevaly, plesy, letní kina, vinobraní, hodové posezení, lampionové průvody, týnecké masopusty, přednášky a mnoho dalších. Díky svému pestrému společenskému dění byla obec v roce 2003 oceněna Modrou stuhou v celostátním kole soutěže Vesnice roku (Papřčka a Grznárová, 2019). Do budoucna je v plánu dostavět dům pro seniory s pečovatelskou službou a dále zvelebovat obec.

1.4. Historie SDH VT

Ve Velkém Týnci hasičská myšlenka zapustila své kořeny po velkém požáru v roce 1884, který zničil 27 zemědělských usedlostí, 2 stodoly a způsobil značnou škodu na domácím zvířectvu (Dobrovolní hasiči, 2016). Právě tato pohroma dala podnět, aby byl založen spolek dobrovolných hasičů. První stanovy, které se dochovaly, byly vypracovány 1. 1. 1885 (SDH Velký Týnec, 2020).

Chod činnosti oslabil v roce 1914 první světová válka, protože většina členů byla povolána do armády. Po válce v roce 1919 se sbor účastnil položení základního kamene k památníku padlých ve válce na kopci Hradisko. V roce 1926 se zrodila myšlenka postavit novou zbrojnici. Až roku 1933 došlo po několika letech úvah k postavení a slavnostnímu předání nové zbrojnice (SDH Velký Týnec, 2020).

V roce 1938 bylo zakoupeno auto Tatra pro přepravu třiceti osob a požární techniky. Nastala druhá světová válka, ve které činnost sboru neoslábla a pokračovala dále, protože muži mohli zůstat doma u svého zaměstnání. Roku 1943 bylo vybráno devítičlenné družstvo, které mělo za úkol odstraňovat následky bombardování anglickým a později spojeneckým letectvem. V roce 1944 se konala valná hromada, kde byli mimo jiné uctěni zemřelí. V následujícím roce skončila válka a uvolnilo se napětí. Bylo zakoupeno osobní auto Tatra a pořízen nový sborový prapor (Kolektiv členů SDH VT, 2015).

V roce 1954 probíhala soutěž o nejlepší požární družstvo ČSR, kde se družstva mužů a žen umístila na 1. místě. Po roku 1960 se činnost sboru zaměřila především

na účinnější prevenci v boji proti požárům. Bylo dbáno také na intenzivní trénink mužstva. K tomu sloužily hlavně námětová cvičení a soutěže požárních družstev (SDH Velký Týnec, 2020).

Vedení požárního sboru se začalo měnit kolem roku 1969 a do výboru tak nastoupila „mladá krev“, která přinesla nový program aktivit. Nastalo tak oživení jak v protipožární aktivitě, tak v kulturní oblasti. Začalo se více jezdit na okrskové soutěže a pořádaly se zábavy a další kulturní akce. Z výtěžku akcí bylo modernizováno vybavení požární zbrojnice, výstroj a vnější vzhled budovy (SDH Velký Týnec, 2020).

Nakonec v roce 1975 bylo rozhodnuto o výstavbě nové zbrojnice. Stavba byla dokončena roku 1978 a začala se tak obohacovat činnost o pravidelné protipožární prevence, prohlídky, udržování vodních zdrojů, účelnější cvičení na soutěže a práci s dětmi. V letech 1980–1984 zaznamenala soutěžní družstva několik dobrých výsledků (Sbory a spolky dobrovolných hasičů Olomouckého kraje, 2016).

V novodobé historii již nejsou tak velké katastrofy v důsledku požárů jako dříve. Nicméně přišly na řadu povodně. Jednotka se aktivně podílela na pomoci zasaženým oblastem, kde pomáhala zachraňovat a likvidovat škody (SDH Velký Týnec, 2020).

V roce 2000 sbor obměnil výzbroj a výstroj hasičů a začala tak doba, kdy obec zintenzivnila pomoc dobrovolným hasičům. Byla ustanovena jednotka požární ochrany obce Velký Týnec tak, jak ji ukládá zákon o požární ochraně. Zakoupilo se nové vozidlo Mitsubishi Canter, začal se klást větší důraz na proškolení hasičů, tím se jednotka změnila k nepoznání od profesionálních hasičů (SDH Velký Týnec, 2020).

V následujících letech se sbor ještě více zaměřil na hasičský sport a organizaci kulturního života v obci. Největší z mnoha sportovních úspěchů byl v roce 2005 a 2006, kdy družstvo žen postoupilo na mistrovství České republiky. Od roku 2012 má sbor i přípravku a družstvo mladých hasičů, kteří se pyšní dobrými výsledky (Sbory a spolky dobrovolných hasičů Olomouckého kraje, 2016).

1.5. Ekonomická situace

SDH hradí náklady své činnosti ze svých příjmů. Sbor získává majetek a příjmy ke své činnosti členskými příspěvky, dobrovolnou prací svých členů, dary fyzických a právnických osob, dotacemi, příspěvky a dalšími způsoby podpory státu a orgánů,

výnosy z majetku, vedlejší výdělečnou činností a příspěvky mezi organizačními jednotkami (Stanovy, 2017).

Sbor financuje převážně obec. Dalším financováním jsou dotace z Olomouckého kraje a MAS Hanácké království, výtěžky z akcí a sponzoři. Hlavním sponzorem hasičského sportu je Libor Venclík, dále Pálenice Hnilica a další podnikatelé z obce.

Ke dni 1. 1. 2019 byl stav pokladny 81 562 Kč a bankovního účtu 360 652 Kč.

Příjmy za rok 2019 činily 357 012 Kč. Zahrnovaly členské příspěvky od členů sboru, prodej zboží na obecním a hasičském plese, soutěžích, Pivních a gulášových slavnostech a na Hradisku, dále tombolu a vstupné na ples, dotace z Olomouckého kraje 18 tisíc Kč a od obce Velký Týnec 40 tisíc Kč, startovné ze soutěže a ostatní.

Výdaje za rok 2019 byly 218 652 Kč. Zahrnovaly odvod členských příspěvků na OSH, prodej zboží, startovné na soutěže a ostatní.

Ke dni 31. 12. 2019 byl stav pokladny 161 903 Kč a bankovního účtu 418 671 Kč (Šišková, 2019).

1.6. Zkušenosti s podáváním projektů

Sbor dobrovolných hasičů neustále inovuje svou činnost. Nejsou to pouze hasiči, kteří zachraňují lidské životy a obydlí po celém Olomouckém kraji. Jsou to především lidé různých generací, kteří chtějí bavit své okolí a sebe. Pomáhají zabezpečovat a organizovat různé akce, jako jsou například rozsvícení vánočního stromu s mikulášskou nadílkou, vánoční besídky, pohádkové lesy, dětské dny a hasičské plesy. Koncem školního roku si hasiči pravidelně připravují program pro děti ze základní školy, kde představují svou techniku a předvádí ukázkou dovedností při zásazích. Tato akce je dobrou reklamou, aby děti chtěly vstoupit mezi dobrovolné hasiče (Kolektiv členů SDH VT, 2015).

2. Charakteristika projektu

Tato část práce se blíže zaměřuje na předmět projektu, jeho cíl, návaznost na sociálně pedagogickou teorii a jeho potřebnost. Je zde taky podrobně vysvětlené, co by mělo dítě umět a jak to lze rozvíjet, což bude následně v praktické části kroužku nahrazeno konkrétními aktivitami. Najdeme zde i SWOT analýzy a průzkum zjišťující zájem občanů o kroužek.

2.1. Předmět, cílová skupina a cíl projektu

Předmětem projektu je vytvoření kroužku pro děti s rodiči, zákonným zástupcem nebo jiným zletilým doprovodem. Jedná se o děti od jednoho roku do tří, které k aktivnímu zapojení do kroužku ještě potřebují pomoc druhé osoby, tedy osoby, která přijde s ním. Doprovod bude upozorněn, že většina aktivit v kroužku je volena pro již chodící děti. Pokud přijdou s dítětem, které ještě nechodí, budou muset počítat s aktivnější pomocí dítěti. V kroužku budou děti různého věku, což dá menším dětem příležitost odkoukat některé dovednosti od starších, které si zase mohou upevnit své znalosti tím, že pomohou mladším (Daviesová, 2019).

Cílovou skupinou jsou batolata. Hlavním cílem projektu je jejich co největší rozvoj. V kroužku bude podpořen zejména rozvoj pohybu, hrubé a jemné motoriky, smyslů, řeči a emocí. Dalším cílem je smysluplné trávení volného času, socializace a rozvoj spolupráce. Poznání nových věcí bude děti motivovat k tomu, aby se staly hasiči.

Děti poznají další kamarády, doprovody získají přátele. Také se naučí nové poznatky, které budou moci využít i v běžném životě. Při práci s dětmi se bude dbát na rozvoj jejich úcty k autoritě, vlasti, přírodě a celému lidskému společenství. Podporována bude i všeobecná sportovní činnost a zvyšování tělesné kondice v duchu zásad sportu. Aktivity budou děti motivovat k účasti na budoucí sportovní reprezentaci v požárním sportu a k výkonu dobrovolné práce.

Aby byl cíl projektu splněn, je potřeba se nejdřív zaměřit na to, jak se dítě vyvíjí a co by mělo zvládat. Podle Polákové (2019) potřebují všechny děti především během prvních třech let života rozvíjet hlavně pohyb, smysly a emoce.

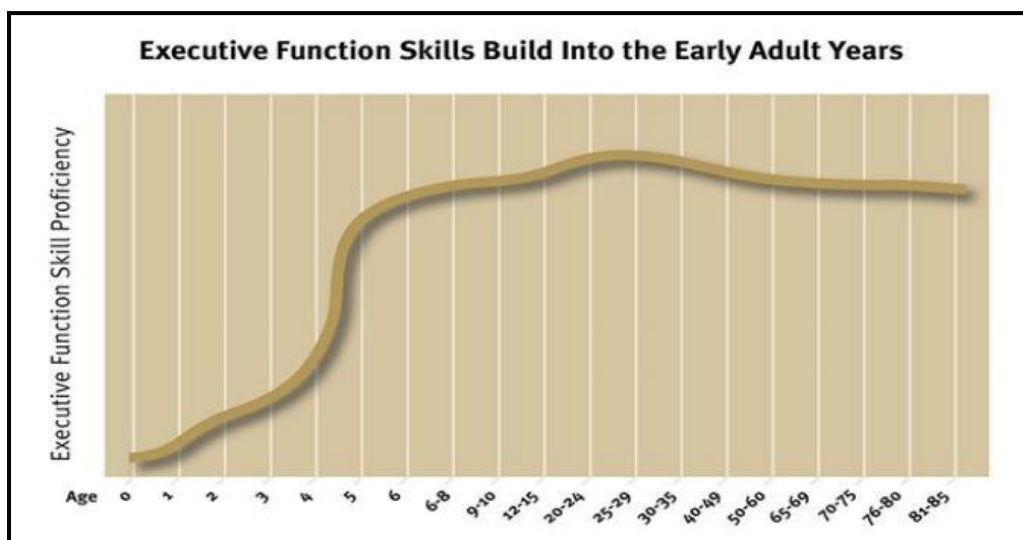
2.2. Návaznost na sociálně pedagogickou teorii

2.2.1. Batole a jeho vývoj

Batolecí období začíná oslavením prvních narozenin a končí dosažením tří let (Švingalová, 2006). Na úvod je potřeba myslet na to, že každé dítě je jiné. Obecně platí, že batole by mělo umět zvedat hlavičku, obracet se, sedět, lézt, plazit se, postavit se a udělat první krůčky. Také se snaží vše zkoumat, objevovat a učí se, jaký je svět kolem něj. Jde o velmi krátké, avšak významné období v životě dítěte. Charakteristický je proces osamostatňování. Intenzivně se rozvíjí motorika, řeč, myšlení a zdokonalují se pohybové aktivity, čímž je stimulována přirozená touha po objevování a poznávání (Gregora, Kropáčková, 2016).

Thorová (2015) uvádí, že vývoj v tomto období lze považovat za bouřlivý. Zhruba 90 % vývoje mozku proběhne do pěti let věku, enormně tedy roste tvorba synapsí (viz Obr. 1), které budují silný pozitivní základ pro vývoj dítěte (Center on the Developing Child, 2012). Mühlfeit a Novotná (2018) specifikují, že se jedná o období, kdy se otevírají okna příležitostí.

Obrázek 1 *Tvorba synapsí v průběhu života*

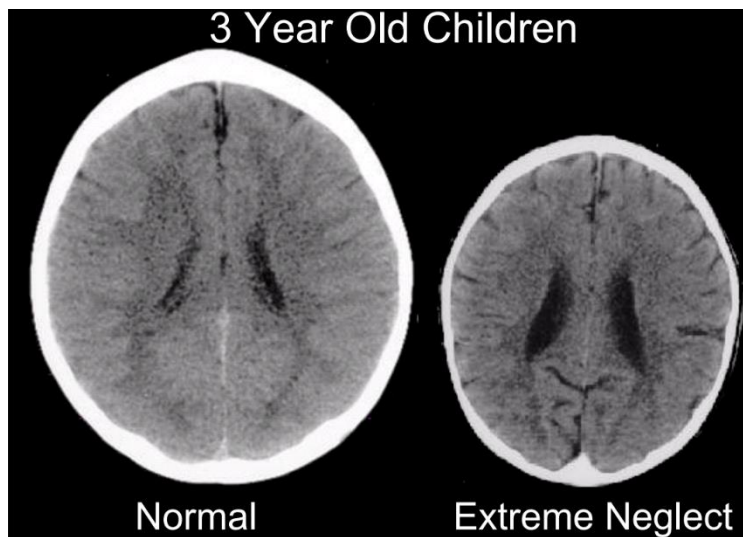

Zdroj: Center on the Developing Child (2012)

Heckman (2008) uveřejnil studii, ve které apeluje na důležitost rozvoje dětí do tří let. Přiložil snímek (viz Obr. 2), který znázorňuje abnormální rozdíly ve vývoji mozku po smyslovém zanedbávání v raném dětství u tříletých dětí. Obrázky ilustrují negativní

dopad zanedbávání na vyvíjející se mozek. Nalevo je snímek zdravého dítěte a napravo dítěte trpícího závažnou smyslovou deprivací.

Obrázek 2 Dopad extrémní smyslové deprivace na mozek dítěte

Zdroj: Heckman (2008, s. 88)

2.2.2. Rozvoj

„Rozvoj je získávání nových vlastností a zlepšování dovednostních návyků. Tím, že dítě rozvíjíme, dostáváme dobrý a pevný základ pro následné učení. Učení je cílevědomý proces předávání vědomostí, dovedností a návyků“ (Byková, 2019, s. 43). „Hra je nejúčinnější formou učení“ (Požár, 2010, s. 127).

Při rozvíjejícím přístupu se snažíme, aby si dítě osvojilo vědomosti pomocí poznávacího procesu a smyslové zkušenosti. Pro účely rozvoje je vhodné poskytovat méně znalostí, ale systematicky. Tím vytvoříme návyk, který umožní hledat a vytvářet vztahy mezi jednotlivými prvky. Při systémovém přístupu je důležité, aby seznamování dítěte s novým pojmem proběhlo s vytvořením souvislosti s tím, co už obsahuje jeho systém znalostí (Byková, 2019).

2.2.3. Význam hry pro všestranný rozvoj

Pohybová hra v krátkém časovém úseku rozvíjí rychlost a obratnost, sílu, vytrvalost, koordinaci pohybů, zlepšuje krevní oběh, dýchání a podporuje látkovou výměnu. Prostřednictvím hry se také upevňují a prohlubují vztahy sociální skupiny. Motivace hry k určenému cíli podporuje vývoj vůle a charakterových vlastností. Dále

psychické funkce, jako je vnímání, paměť, logické myšlení, zaměření činnosti, sebeovládání, uspokojování potřeb a snižování vnitřního napětí. Při hře se dítě naučí přijímat porážku i výhru a je tou nejlepší formou aktivního odpočinku (Požár, 2010).

2.2.4. Rozvoj pohybu

Batolata by měla mít příležitost k dostatečnému pohybu. Díky němu je mozek zásobován důležitými impulzy. Pro zdravý vývoj jsou důležité hlavně prožitky a reálné zážitky. Děti se nutně potřebují pohybovat, tancovat, rytmitizovat, zpívat, hrát si a smát se. Díky rychlému pohybovému vývoji dětí do tří let dochází ke stále větší a větší aktivitě. Rády běhají, skáčou, jezdí na odrážedle, točí se, prostě stále zkouší své možnosti (Skládalová, 2016).

2.2.5. Hrubá a jemná motorika

Rozvoj motoriky je dle Gregora a Kropáčkové (2016) důležitý pro vývoj řeči, poznávacích schopností a sociálního chování. Kolem jednoho roku začne většina dětí chodit, což se současně projevuje na rozvoji slovní zásoby. Pokud má dítě narušený vývoj hrubé či jemné motoriky, lze pozorovat opožděný řečový vývoj. V období druhého roku jsou některé děti tak pohybově vyspělé, že je potřeba neustálý dohled rodiče, aby si dítě nějak neublížilo. S jemnou motorikou se rozvíjí také koordinace oka a ruky, čímž si děti zdokonalují manipulaci s drobnými předměty (Švingalová, 2006).

Pro rozvoj motoriky jsou pro batolata vhodné vozíčky, míče, figurky na kolečkách, krabice, které naplňují a opět vyprazdňují, manipulační desky. Dětem by se také mělo umožnit listovat v knihách. Pro rozvoj jemné motoriky je vhodné navlékání korálků na provázky, kreslení, kolečka a válce s otvorem uprostřed, které se navlékají na tyčku, různé skládky, geometrické tvary a speciální stavebnice. Starší děti rozvíjí jízdu na tříkolce, odrážedle, šlapacích autech, koloběžkách (Damborská a Koch, 1969). Renotiérová a Ludvíková (2003) uvádějí, že by se nemělo zapomínat ani na námětové a úlohové hry, kdy dítě napodobuje činnosti, které vidí.

2.2.6. Rozvoj smyslů

Pokud děti zapojují do poznávání a učení všechny smysly, mnohem lépe a snáz si nové věci zapamatují. Dětem by se měla dát možnost si při učení věci osahat, cítit je, slyšet či vidět v reálném prostředí, a to kvůli tvorbě synapsí (Mühlfeit a Novotná, 2018).

To, jak dobře se budou děti v budoucnu orientovat v různých životních situacích, předurčí způsob, jakým se děti naučí pracovat se svými vlastními smysly. Pokud se s nimi naučí dobře zacházet, ovlivní to také jejich učení a přijímání informací. Zkrátka podle Polákové (2019) budou mít v životě něco navíc, ať už se ocitnou v jakékoliv profesi. Dobré smyslové vnímání je jednou ze součástí nácviku psaní, čtení a počítání. Pokud je vnímání nedostatečně vyvinuté, může docházet k potížím s učením, chováním či celkovému zkreslení.

Smysly hrají důležitou roli v celkovém vývoji dítěte a jsou důležité pro rozvoj nervových propojení. Proto je důležité na ně ani v rámci kroužku nezapomínat a rozvíjet je. Už miminka reagují na svět od narození všemi smysly. Úlohou tedy je pomoci dětem vybudovat správné nervové spoje. Protože když se dítě narodí, má miliardu neuronů, které doslova čekají na stimulaci a rozvíjení.

Hlavní smysly, které děti podněcují ve vývoji, jsou zrak a hmat. Je důležité dítě nezatěžovat, ale pouze vhodně stimulovat. Batolatům bychom měli dopřát klidné aktivity, a pokud se do činnosti zaberou, zbytečně je nevyrušovat a nechat je vše dokončit. Hmat je jedním ze základních smyslů. Významně rozvíjí nervové spoje, tím má vliv nejen na emoční rozvoj, ale také na rozvoj sociálních a komunikačních dovedností. Díky hmatu batolata dokážou zpracovat velké množství informací o váze, povrchu či hmotě. Proto je důležité tuhle schopnost u dětí rozvíjet. Hmat souvisí i s rozvojem jemné motoriky, grafomotoriky, pohybovou koordinací a ovlivňuje výkonnost v matematice (Poláková, 2019).

Sluchové vnímání a správný sluch jsou základem pro všechny aktivity, je potřeba o ně pečovat a stimulovat je. Tento smysl přispívá k rozvoji abstraktního myšlení a významně ovlivňuje vývoj řeči, čímž souvisí se čtením i psaním. Součástí je vnímání rytmu, které souvisí s grafomotorickým vývojem. Šimíčková-Čížková (2008) uvádí, že smysl pro rytmus vzniká spojením sluchové aktivity s pohybem. Je tedy důležité zapojovat do kroužku pohybové hry a říkanky. Naslouchání harmonických zvuků či zpěvu poskytuje i estetický rozměr. Ve vnitřním uchu je statokinetické čidlo, které

ovlivňuje vnímání polohy a pohybu a podílí se na vzpřímeném postoji a koordinaci pohybů očí a hlavy. Sluch hraje roli i při navazování vztahů a citovém životě. Špatný sluch může vést k poruchám pozornosti a učení. Sluch je dle Polákové (2019) důležitým smyslem pro sportovní aktivity, protože pokud se při sportu zacpou uši, zhorší se vnímání, co se děje kolem – a tím i prožitek a úspěch.

Nejdůležitější smysl pro orientaci v prostoru je zrak. Poskytuje informace o našem prostředí. Stejně jako sluch je i zrak velmi důležitý pro budoucí nácvik čtení a psaní. O zrak je potřeba průběžně pečovat a trénovat zrakové vnímání. Podstatná je i zraková koordinace. Součástí zrakového orgánu jsou i okohybné svaly, které je vhodné v zájmu zachování kvality vidění trénovat jako jakékoliv jiné svaly. Trénovat lze také akomodaci oční čočky neboli přizpůsobení oka při zaostřování na různé vzdálenosti a konvergenci čili spolupráci očí a posilování periferního vidění. Cvičením očí posilujeme i nervové spoje (Poláková, 2019).

Díky čichu lze vnímat chemikálie ve vzduchu nebo ve vodě. Poláková (2019) uvádí, že lidé mají evolučně vynikající schopnost používat čich, ale bohužel v současné době tato schopnost zakrňuje. Proto je důležité u malých budoucích hasičů nezapomínat na rozvoj čichu, díky čemuž budou moci mimo jiné například rozpoznat požár. S čichem souvisí také dýchání, které je vhodné trénovat. Čich je spojený i se vzpomínkami. Dětem jde vůni pomáhat k nastavení pozitivních emočních vzorců. Pozitivní čichové vjemy mají velký vliv na emoční mozková centra.

Problémy s čichovým vnímáním se mohou projevit změnami chování při vnímání specifického pachu nebo také touhou vyhnout se prostředí kvůli konkrétním pachům. Hlavně při práci s hyperaktivními dětmi je potřeba dát pozor na příliš výrazné parfémy, které by děti mohly dráždit a vadit jim (Poláková, 2019).

Chuť nám přináší nejméně informací o okolním světě. Tento smysl poskytuje informace pouze o tom, co vstupuje do úst. Rozlišujeme čtyři základní chutě – sladkou, slanou, kyselou a hořkou. Poláková (2019) uvádí, že podle výzkumů se rozlišuje ještě chuť umami a chuť pro vnímání škrobu. Děti obecně přitahuje hlavně chuť sladká.

2.2.7. Rozvoj řeči

Thorová (2015) uvádí, že mezi 1. a 3. rokem se prudkým tempem rozvíjí řeč. Dítě přechází z původní hry mluvidel, kdy jen vytvářelo náhodné zvuky a žvatlalo, k mluvení

napodobovacím. Dítě napodobuje vlastní zvuky, ale i zvuky slyšené ve svém okolí. Postupně také začíná rozumět slovům. V průběhu druhého roku se téměř ze dne na den zvětší slovní zásoba. V tomto věku začíná vést rozhovory se sebou samým. Správný vývoj řeči závisí na správném sluchu a dostatečné stimulaci dítěte jeho okolím. Proto je důležité s dítětem co nejvíc komunikovat a mluvit na něj (Gregor a Kropáčková, 2016). Zezulková (2008) uvádí, že řeč ovlivňuje také správné dýchání a technika tvorby hlasu.

Dle Bykové (2019) je nejdůležitější se neznepokojovat, pokud roční, dvouroční, tříleté dítě ještě nemluví. A také není potřeba jej porovnávat s vrstevníky. Zdůrazňuje, že děti jsou nositelé různých schopností. Uvádí příklad Alberta Einsteina, který nemluvil podle některých názorů do tří let, podle jiných dokonce ani do čtyř let, a stejně mu to nezabránilo stát se geniálním fyzikem. Dítě začne mluvit, až přijde jeho čas.

2.2.8. Emoce

Podle Polákové (2016) je emoční výchova opomíjená součást rozvoje dětí. Je zásadní věnovat pocitům dětí dostatečnou pozornost. Protože správné vnímání emocí vede k důvěře v sebe a okolní svět. Dětem bychom měli vysvětlit co, kde a proč cítí, aby věděly, že emoce jsou správné, a to, co prožívají ony, mohou zažívat i druzí. Tohle poznání vede k empatii a k prevenci psychosomatických onemocnění.

Emoce mají různou intenzitu a jsou stálé. Rozlišujeme čtyři základní: hněv, smutek, radost a strach. Když se děti narodí, jejich emoce se teprve začínají vytvářet. Děti se tak postupně učí vyjadřovat své pocity (Biddulph, 2012).

Batolata prochází kolem druhého roku obdobím vzdoru, kdy si začínají uvědomovat své já. Záchvaty vzteku jsou přirozenou součástí vývoje. Jedná se o důsledek neustále se vyvíjející nervové soustavy. Je vhodné jít dítěti vždy příkladem a ukázat, jak se správně chovat, používat pozitivní pokyny, vyhnout se zastrašování a vyhrožování. Účelný je popis toho, co se děje, a umění omluvy, usmíření a třeba i objetí dítěte. Ale pozor na příliš autoritářské nebo naopak benevolentní jednání. To podle Polákové (2016) přispívá k problémům se sebeovládáním a sebekontrolou.

Byková (2019) uvádí, že po dlouhodobých výzkumech vědci dospěli k závěru, že na rozvoj intelektu má největší vliv schopnost udržet si pozornost, která vzniká zevnitř, tedy prostřednictvím vlastní aktivity a vůle, nejen jako odpověď na vnější impulzy.

Emoce je tedy dobré rozvíjet, protože se maximálně soustředěná pozornost projevuje při nástupu emocí.

2.3. SWOT analýza organizace

Tabulka 1 SWOT analýza organizace SDH Velký Týnec

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • lokace • zázemí • vybavení • spolupráce s obcí • spolupráce s dalšími sbory • vzdělávání (i dětí) • dobrovolnost • požární sport • pomoc druhým 	<ul style="list-style-type: none"> • stmelování kolektivu • akce pro děti • nedostatek dobrovolníků
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • zisk dobrovolníků • akce • stmelení kolektivu • modernizace • zisk sponzorů • větší propagace 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatek financí • ztráta dobrovolníků • konkurence

Zdroj: vlastní zpracování

Rozbor SWOT analýzy organizace

Mezi silné stránky organizace patří určitě dobrá lokace. Velký Týnec je neustále se zvelebující a rozrůstající obec s dobrou dostupností. Hasiči zde mají dobré zázemí v nově zrekonstruované hasičské zbrojnici. Hned vedle zbrojnice je dostatečně velká travnatá plocha vhodná k tréninku požárního sportu. Uvnitř se nachází velký sál ideální k pořádání akcí nebo tréninků v případě špatného počasí. Hasiči mohou využít také vlastní posilovnu, kuchyňku či koupelnu. Nechybí ani klubovna, šatny a velká garáž pro moderní vybavení jak k požárnímu sportu, tak k záchraně lidských životů. Jednotka je vybavena hned dvěma hasičskými vozy.

Díky spolupráci nachází členové SDH využití i na akcích pořádaných obcí, kde mají možnost výděleku. Spolupracují i s ostatními sbory v nejbližším okolí a také v rámci SH ČMS. V rámci spolupráce s dobrovolnými hasiči Grygov jezdí každý rok vzdělávat mladé hasiče na soustředění do Jánských Koupelí. Neustále se vzdělávají i ostatní členové. Každý má možnost stát se například vedoucím nebo instruktorem mladých hasičů.

Silnou stránkou je také možnost dobrovolného členství a zapojení se tak do chodu organizace. Zde je oblíbenou zálibou členů věnování se požárnímu sportu, který je po krátkém tréninku vhodný pro každého. Hlavní výhodou spojenou s členstvím je možnost pomáhat druhým lidem.

Jednou ze slabých stránek je stmelování kolektivu. V létě a na jaře funguje na stmelení skvěle požární sport, ten je ovšem záležitostí spíše venkovní, a proto se na podzim a v zimě neprovozuje. Jelikož všichni členové vykonávají práci dobrovolně a zdarma, občas se najde někdo, kdo má pocit, že dělá o mnoho víc a častěji než druzí, a vzniknou tak zbytečné konflikty.

Další slabou stránkou je také postupné snižování počtu akcí pro děti. Zde je problém hlavně nedostatek dobrovolníků, kteří by akci zorganizovali, zabezpečili a pomáhali s ní. I když má sbor hodně členů, ne všichni jsou dostatečně aktivní.

Velkou příležitostí je nábor nových dobrovolníků a členů, díky kterým by bylo možné pořádat více akcí nejen pro děti a tím i vydělat nějaké peníze pro sbor. Pokud se však zvýší počet nových členů, je velmi potřebné pracovat na stmelení kolektivu. Zde se nabízí různé akce pouze pro členy. Modernizace prostor by dobře sloužila k navození příjemné atmosféry, aby se zde všichni cítili lépe. Sboru by také pomohlo získání nových sponzorů. Pro tohle vše by byla potřeba lepší a větší propagace, kterou lze docílit například vyvěšením plakátů a větší aktivitou na sociálních sítích.

Hrozbou by byl možný nedostatek financí, který by představoval velkou ztrátu pro činnost sboru. Stejně tak ztráta dobrovolníků by byla ničivá, protože by neměl kdo vykonávat potřebnou pomoc nebo vést mladé hasiče. Konkurence přináší také určitou hrozbu, i když zatím má sbor se všemi ostatními sbory v okolí dobré vztahy. Pochopitelně kdyby došlo k přesunu členů do jiného sboru, mohlo by to mít fatální důsledky. Proto je potřeba snažit se udržet sbor co nejvíce aktivní a zajímavý jak pro členy, tak veřejnost.

2.4. Potřebnost projektu

V obci Velký Týnec najdeme velkou škálu aktivit jak pro děti, tak pro dospělé. Ovšem skupina, na kterou se dle mého názoru zapomíná, jsou malé děti do tří let. Je zde sice rodinné centrum Čmelda, to se ovšem již soustředí spíše na děti školou povinné a na akce pro ně.

V dnešní době je potřebné dát lidem možnost efektivně trávit svůj volný čas a rozvíjet se. Rodiče na mateřské dovolené mají spoustu času, a proto si myslím, že by je velice potěšilo otevření kroužku, kam by mohli přijít i s dětmi se zabavit, odreagovat a dozvědět se něco nového.

Sbory dobrovolných hasičů nabízí kroužky pro různé věkové kategorie, ovšem na skupinu batolat se úplně zapomíná. Přitom právě děti jsou naše budoucnost a měly by dostat prostor na to, aby se mohly co nejvíce rozvíjet, zdokonalit, ukázat, co v nich je, zkusit něco nového a seznámit se s vrstevníky.

2.5. Průzkum a jeho výsledky

Aby se předešlo hrozbě v podobě nedostatečného zájmu občanů o kroužek, vytvořil se pomocí platformy Survio (2021) online dotazník, který měl za cíl zjistit zájem občanů. Dotazník byl v březnu 2021 umístěn na sociální síť Facebook, konkrétně do skupin „Velký Týnec“ a „Maminky Grygov – Velký Týnec“. Byla umožněna možnost sdílení dotazníku, aby se vytvořil větší okruh respondentů.

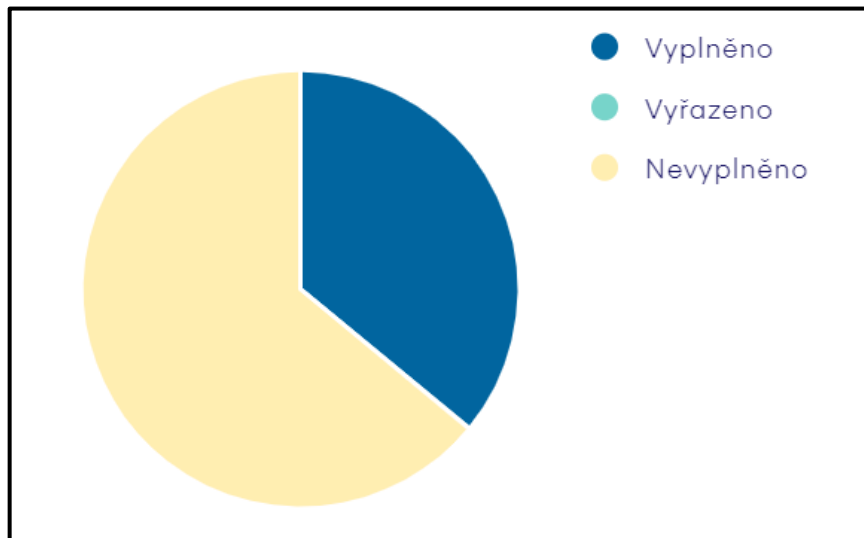
Na odkaz kliklo celkem 50 osob, z toho 18 vyplnilo dotazník (viz Obr. 3). Úspěšnost vyplnění tedy činila 36 %. Na Obr. 4 můžeme vidět grafické znázornění. Dotazník měl osm krátkých otázek a průměrně na něm jedna osoba strávila 1 minutu a 30 sekund.

Obrázek 3 *Statistiky dotazníku*

Zdroj: Survio (2021)

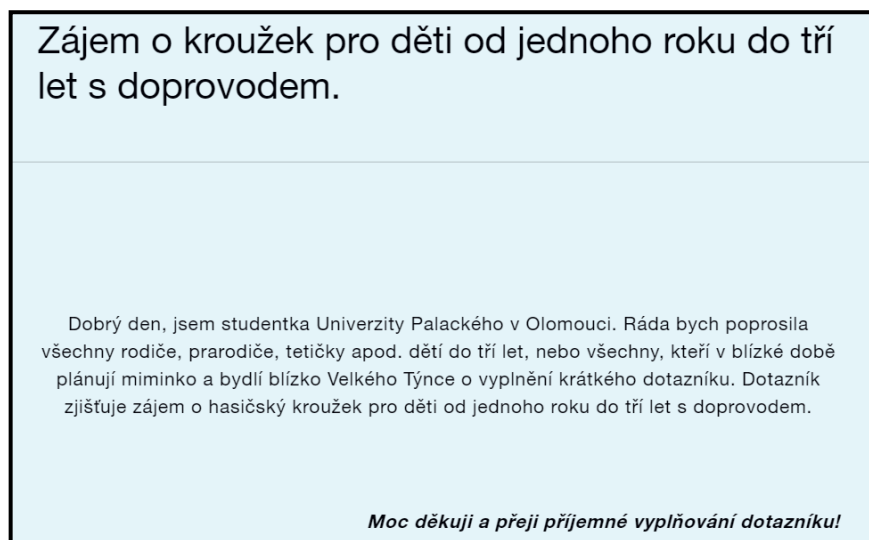
Obrázek 4 Graf znázorňující úspěšnost vyplnění

Zdroj: Survio (2021)

Úvodní text (viz Obr. 5) sloužil k seznámení s cílem dotazníku a podmínkami, které musí respondenti pro jeho vyplnění splňovat, například bydlet blízko Velkého Týnce. Respondentem se mohl stát každý rodič a jiný příbuzný dětí do tří let a všichni, kteří v blízké době plánují miminko.

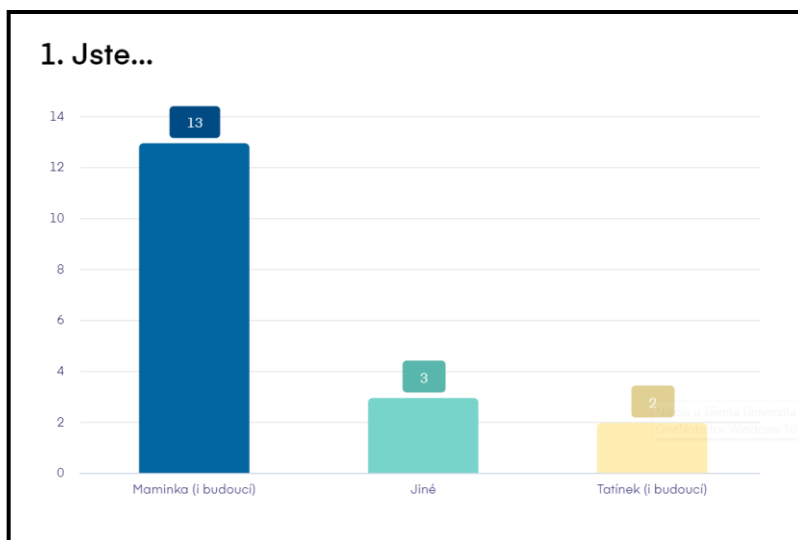
Obrázek 5 Úvodní text dotazníku

Zdroj: Survio (2021)

V první otázce museli účastníci vybrat ze tří připravených odpovědí, kdo jsou. Maminka (i budoucí), tatínek (i budoucí), jiné. Dotazníku se zúčastnilo 13 maminek (i budoucích), 2 tatínci (i budoucí) a 3 zvolili možnost jiné (viz Obr. 6).

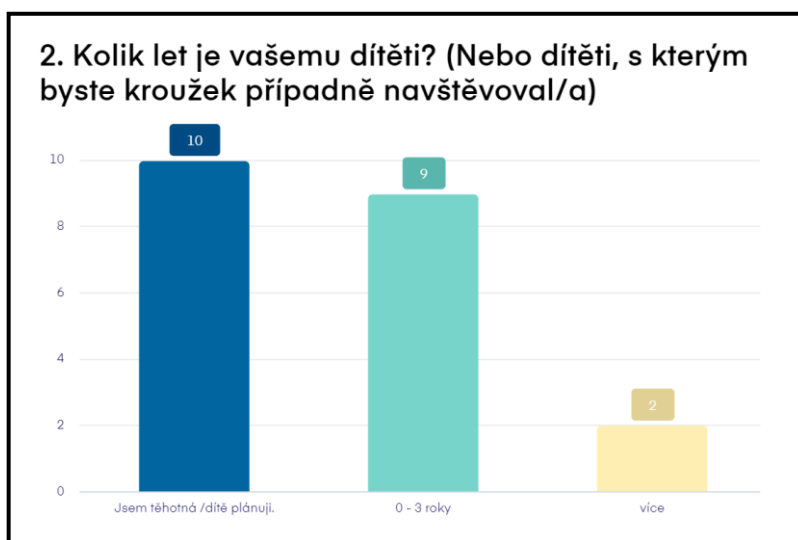
Obrázek 6 Graf k otázce č. 1

Zdroj: Survio (2021)

Druhá otázka se zaměřila na věk jejich dětí, popřípadě dětí, se kterými by kroužek navštěvovali. Zde mohli vybrat více možností. Na obrázku 7 vidíme, že možnost „Jsem těhotná/dítě plánuji“ vybralo 10 lidí, 9 zvolilo možnost „0–3 roky“ a 2 dali „více“.

Obrázek 7 Graf k otázce č. 2

Zdroj: Survio (2021)

Třetí otázka zjišťovala, jak moc jsou v jejich obci spokojeni s nabídkou volnočasových aktivit pro děti do tří let. Odpověď volili na škále od -2 do 2, kde -2 představovalo velkou nespokojenost a 2 velkou spokojenost (viz Obr. 8). Výsledkem byla hodnota -0,17.

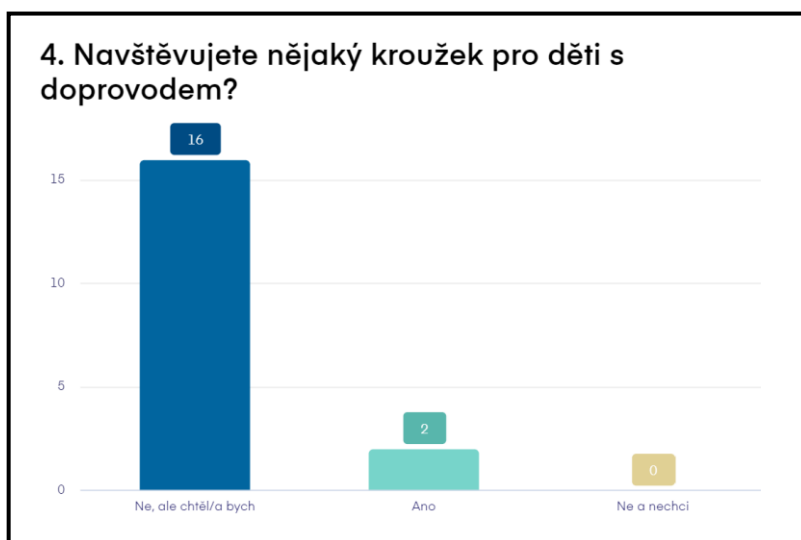
Obrázek 8 Graf k otázce č. 3

Zdroj: Survio (2021)

Čtvrtá otázka se ptala, zda navštěvují nějaký kroužek pro děti s doprovodem. Odpověď „Ne, ale chtěl/a bych.“ vybralo 16 lidí, „Ano.“ 2 a poslední „Ne a nechci.“ nevybral nikdo (viz Obr. 9).

Obrázek 9 Graf k otázce č. 4

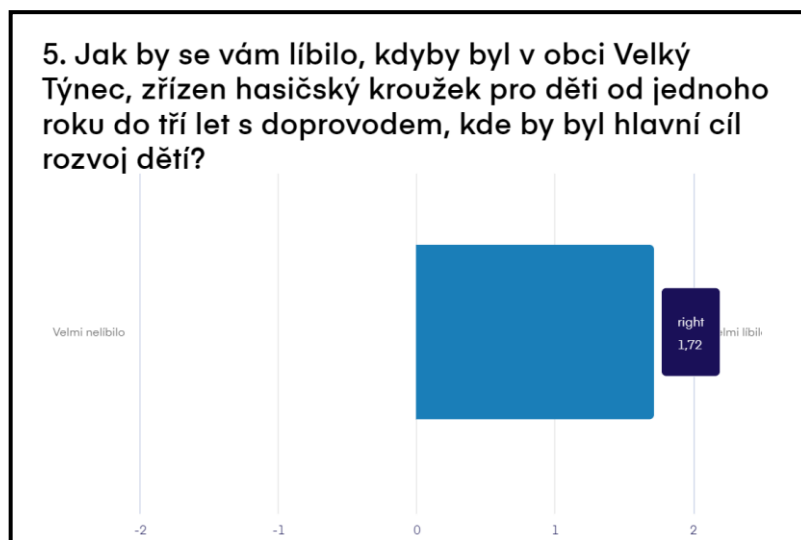

Zdroj: Survio (2021)

Pátá otázka zjišťovala, jak by se jim líbilo, kdyby byl v obci Velký Týnec zřízen hasičský kroužek pro děti od jednoho roku do tří let s doprovodem, kde by byl hlavní cíl rozvoj dětí. Odpověď vybírali na škále od -2 do 2, kde -2 bylo velmi nelíbilo a 2 velmi líbilo. Obrázek 10 ukazuje celkový výsledek 1,72.

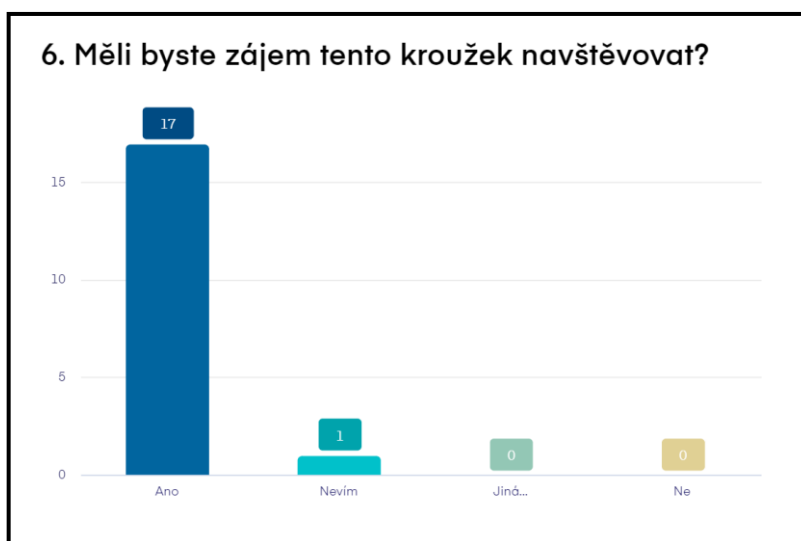
Obrázek 10 Graf k otázce č. 5

Zdroj: Survio (2021)

Šestá otázka se ptala, jestli by měli zájem tento kroužek navštěvovat. Celkem 17 lidí zvolilo možnost „Ano.“, 1 „Nevím.“, možnost „Ne.“ nevyužil nikdo, stejně tak jako možnost dopsání jiné odpovědi (viz Obr. 11).

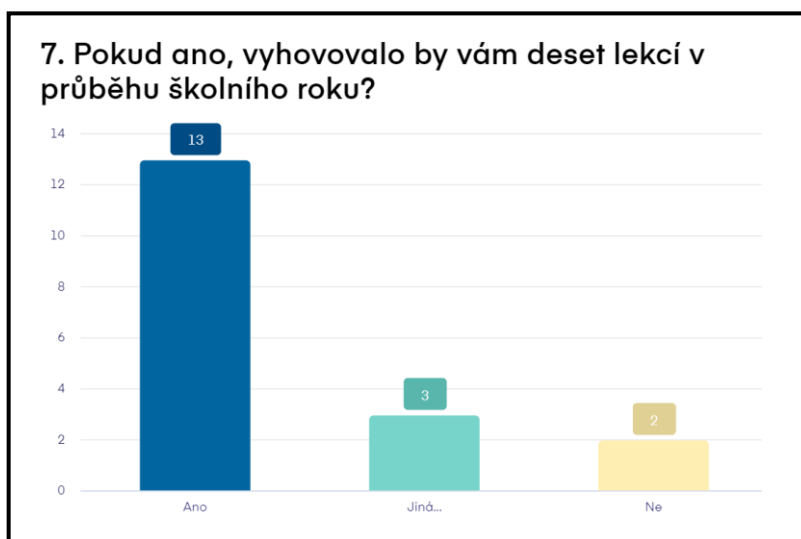
Obrázek 11 Graf k otázce č. 6

Zdroj: Survio (2021)

Sedmá otázka nebyla povinná, protože zněla: „Pokud ano, vyhovovalo by vám deset lekcí v průběhu školního roku?“ Na obrázku 12 vidíme, že 14 lidí dalo „Ano.“, 2 lidí „Ne.“ a 3 zvolili možnost „Jiná.“ a dopsali odpovědi: „Klidně víc.“, „20.“ a „Pro takto malé děti je návštěva v průměru 1krát za měsíc nedostatečná – potřebuje pravidelnost a četnost, nejlépe každý týden.“

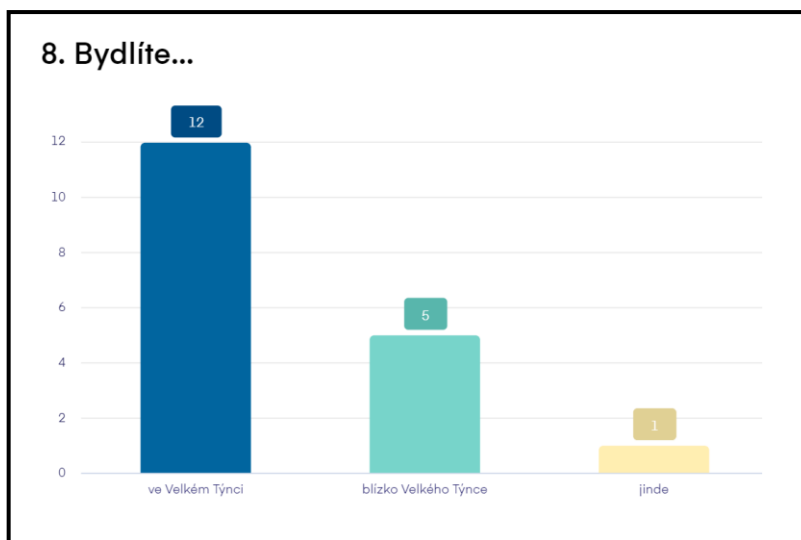
Obrázek 12 Graf k otázce č. 7

Zdroj: Survio (2021)

Poslední otázka se zaměřila na bydliště. Bylo zjištěno, že 12 účastníků dotazníku žije ve Velkém Týnci, 5 blízko Velkého Týnce a 1 jinde (viz Obr. 13).

Obrázek 13 Graf k otázce č. 8

Zdroj: Survio (2021)

Díky průzkumu jsme sesbírali dostatek dat, abychom zjistili zájem veřejnosti o kroužek. Vzhledem k tomu, že se nám dotazník podařilo distribuovat i mezi budoucími rodiči, získali jsme přehled o tom, jaký by byl zájem v této skupině.

Pro ověření správnosti výsledků byla ve druhé otázce ponechána možnost, zda chtějí navštěvovat kroužek s dítětem starším tří let. Tuto variantu, která se vzájemně vylučovala s podmínkami pro vyplnění dotazníku, zvolily dvě maminky, které současně hlasovaly, že dítě plánují nebo jsou těhotné, proto jsou i jejich odpovědi relevantní.

Třetí otázka odhalila neutrální spokojenost účastníků s nabídkami volnočasových aktivit pro malé děti v jejich obci. Ze sedmi lidí, kteří hlasovali, že jsou velice nespokojeni nebo nespokojeni, jich je šest z Velkého Týnce (dále VT). Sedm lidí hlasovalo, že jsou spokojeni nebo velice spokojeni, z nich jsou z VT jen tři lidé. Je zřejmé, že více nespokojených lidí s nabídkou volnočasových aktivit pro děti do tří let pochází z VT.

Do libovolných kroužků pro děti s doprovodem chodí pouze dva účastníci, ostatní žádný nenavštěvují, ale chtěli by. Pátá otázka odhalila velký zájem o zřízení hasičského kroužku ve VT, nikdo z účastníků nevybral záporné možnosti. Kroužku by se chtěli zúčastnit všichni – až na jednoho, který si nebyl jistý, zda by kroužek navštěvoval.

Sedmá otázka vyzývala k zamyšlení se nad ideálním počtem lekcí, který by měl kroužek mít. Čtrnáct lidí hlasovalo pro deset lekcí kroužku. Ostatním by vyhovovalo více lekcí. Argument jedné z respondentek, že deset lekcí je pro batolata málo, protože potřebují pravidelnost a větší četnost, dává podnět k zamyšlení. Pravidelnost kroužku docílíme i lekcemi jednou za měsíc. Navíc aktivity jsou voleny tak, aby si je doprovod mohl s dítětem zopakovat i doma. Četnost musíme řešit vzhledem k ostatním aspektům. Kroužek přináší novou myšlenku a SDH nemá zkušenosti s prací s tak malými dětmi. Navíc se SDH VT potýká s nedostatkem aktivních členů, takže více než deset lekcí by v současné situaci představovalo problém, a to hlavně po stránce zajištění kvalifikovaného vedoucího. Důležité pro náš záměr je, že z dotazníku vyplynulo, že většině by deset lekcí vyhovovalo.

Poslední otázka uzavírala dotazník volbou bydliště. Bylo zjištěno, že většina účastníků bydlí ve VT nebo v jeho blízkosti.

2.6. SWOT analýza kroužku pro děti s doprovodem

Tabulka 2 SWOT analýza hasičského kroužku pro děti s doprovodem

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • stmelení kolektivu • modernizace • zisk sponzorů • větší propagace	<ul style="list-style-type: none"> • nutný doprovod
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • zisk dobrovolníků • akce • zisk sponzorů • propagace	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatek dobrovolníků • nezájem občanů

Zdroj: vlastní zpracování

Rozbor SWOT analýzy kroužku

Silnou stránkou kroužku je dobrá lokace. Velký Týnec je dost velký na to, aby zde byl dostatek dětí, ovšem i pro rodiče s dětmi z okolních vesnic nebo Olomouce by nebyl problém přijet, protože je zde dobrá dopravní dostupnost.

Zbrojnice nabízí pro děti bezpečné zázemí a zároveň je dobře vybavena pomůckami, které se hodí pro činnost kroužku. Doprovod zde může získat spoustu nových užitečných informací a smysluplně trávit volný čas. Díky přesně sestavené náplni kroužku se děti efektivně rozvinou a zlepší v několika dovednostech, čímž se připraví na činnost dobrovolného hasiče.

Kroužek je zcela dobrovolný a díky tomu, že v kroužku musí děti spolupracovat se svým doprovodem, se zlepší a stmelí jejich vztahy. Děti také získají spoustu nových kamarádů a navážou nová přátelství.

Velkým plusem kroužku je to, že přináší novou myšlenku a je originální. Ostatní sbory přijímají děti až od tří let, které jsou samostatné. Navíc aktivity, které děti vykonávají, jsou cíleně zaměřené pouze na hasičský sport, a ne na celkový rozvoj, což dle mého názoru není u malých dětí žádoucí.

Mezi slabé stránky může patřit fakt, že je nezbytné, aby v kroužku s dítětem zůstal doprovod a aktivně se zapojil do činností v rámci kroužku. Pokud jsou všechny aktivity dobře zvoleny a vysvětleny, měl by se doprovod cítit jistě a aktivity si užívat. Tím pádem by to pro něj neměla být ztráta času, ale efektivně trávený čas s dítětem.

Mezi příležitosti se řadí přijetí dalších dobrovolníků, kteří by mohli pracovat s dětmi, čímž by se mohl rozšířit kroužek a pořádat víc akcí pro děti. Větší propagací kroužku například na webových stránkách, sociálních sítích a plakátech by kroužek mohl získat nové sponzory, díky kterým by bylo možné nakoupit další vybavení potřebné pro činnost kroužku.

Hrozbu tvoří nedostatek dobrovolníků, kvůli kterému by nebylo možné kroužek realizovat. Naštěstí má SDH VT více členů s platným kurzem vedoucího mladých hasičů a také další, kteří se na kurz chystají. Další teoretickou hrozbou by mohl být nezájem občanů o kroužek, ale správnou a cílenou propagací lze dosáhnout zájmu a předejít tak této hrozbě.

3. Podrobný popis projektu

3.1. Charakteristika současného a plánovaného stavu

V současné době se SDH Velký Týnec stejně jako ostatní sbory zaměřuje na děti od tří let, které vede k hasičskému sportu, účasti na soutěžích a dobrovolné pomoci druhým. V obci Velký Týnec neexistují pravidelné volnočasové aktivity pro děti mladší tří let.

Navíc z průzkumu, který jsme provedli, vyplynulo, že mezi rodiči a prarodiči ve Velkém Týnci a okolí je zájem o kroužek, díky kterému se budou moci děti komplexně rozvíjet a upevnit vztahy se svým doprovodem. Doprovod s dítětem prohloubí své návyky spojené s efektivním trávením volného času a naučí se setrvat u aktivit a užívat si společné chvíle. Před vytvořením kroužku je potřeba dát podnět k upravení stanov, aby se právoplatným členem SH ČMS mohlo stát i dítě mladší tří let.

3.2. Multiplikační efekt

Vzhledem k tomu, že do kroužku budou docházet batolata i s doprovodem, je zde pro SDH VT velká příležitost k získání nových aktivních členů, kteří by se mohli dále podílet na chodu celé organizace. Dá se také předpokládat, že se dětem požární sport zalíbí a budou v něm chtít aktivně pokračovat, což může znamenat velkou výhodu v soutěžích. V ostatních SDH totiž děti, co soutěží v přípravce, nemají žádné předchozí zkušenosti s hasičským sportem. Tudíž děti v SDH VT budou mít náskok až dva roky v přípravě na soutěže.

Kvůli tomu, že se SDH VT začne díky kroužku věnovat i batolatům, bylo by do budoucna dobré vytvořit další aktivity pro tyto děti. V úvahu přicházejí dětské dny, na kterých by byly činnosti přizpůsobené tak, aby je mohla zvládat i batolata s doprovodem. Pokud by měl kroužek úspěch, bylo by také možné ho rozšířit a uskutečňovat ho třeba jednou týdně.

Pokud bude mít kroužek jasně daný program, který bude přizpůsoben všem účastníkům, aby příjemně naplňoval jejich volný čas, má velkou naději být trvale udržitelný. V SDH VT jsou děti obecně velmi spokojené jak s kvalitní přípravou na soutěže, tak s vedoucími a prostředím, proto se dá očekávat, že i mladší děti se zde budou

cítit dobře. Soudě podle výsledků sportovních týmů, SDH VT je jeden z kvalitních SDH (Sbory a spolky dobrovolných hasičů Olomouckého kraje, 2016).

Propagace kroužku bude probíhat formou plakátů (viz Příloha 1), které budou vystaveny na nástěnce v obci a na webových a facebookových stránkách SDH. Do kroužku je nutné se předem přihlásit vyplněním přihlášky (viz Příloha 2), o kterou je nutné si zažádat na e-mail uvedený v plakátu nebo telefonicky. Budou také v případě potřeby zodpovídaty dotazy veřejnosti ohledně kroužku. Přihláška slouží zároveň jako evidenční karta člena (SH ČMS, 2021). Po odevzdání a zaplacení členského příspěvku ve výši 150 Kč se dítě stane právoplatným členem SDH VT. Členský příspěvek se musí platit každý nový rok, proto bude v rámci kroužku nutné ho zaplatit i v lednu. Celkem tedy dvakrát ročně za celý kroužek.

4. Technické řešení projektu

V této kapitole jsou uvedeny důležité zásady pro aktivity a hry obecně, je představen harmonogram projektu s konkrétními aktivitami na všestranný rozvoj dětí. Je zde také popis personálního zabezpečení a přehledný rozpočet projektu se zdůvodněním jednotlivých položek.

Celý kroužek je rozdělen do deseti lekcí v průběhu školního roku. Probíhat budou vždy první středu v měsíci. Tedy ve stejnou dobu, jako je každou středu ve Velkém Týnci zkouška sirén. Bude to tedy pro děti i doprovod dobrou připomínkou, že nemají zapomenout přijít na lekci. Začátek bude vždy v 15 hodin a každá lekce bude trvat jednu hodinu. Po skončení dostanou účastníci možnost zůstat v tělocvičně a občerstvit se připravenou svačinou z domu. Každá lekce je zaměřena na něco jiného tak, aby byly naplněny všechny cíle kroužku. Je vždy dopodrobna naplánovaná a zahrnuje několik aktivit, u kterých je podrobně popsána jejich charakteristika, cíl, potřebné pomůcky, časová náročnost a postup. Jelikož je při rozvíjecím přístupu důležité, aby se aktivity opakovaly a děti si je mohly zkusit několikrát, jsou voleny vždy stejné aktivity na začátek a konec lekce. Dané činnosti byly voleny tak, aby si je doprovod mohl s dětmi zrealizovat i doma. Šimanovský (2015) uvádí, že možnost opakování je jednou z nejpodstatnějších vlastností hry.

4.1. Zásady pro aktivity

Všechny aktivity a hry jsou svobodné a dítě si může vybrat, zda se do nich zapojí, nebo ne. „Hra je vstoupením do dočasné sféry aktivity s vlastní tendencí“ (Šimanovský, 2015). I malé děti chápou rozdíl mezi tím, co je skutečné a co je jen jako. Bývá ohraničená a uzavřená, děje se uvnitř určených časoprostorových hranic a má vlastní průběh a smysl. Hra vytváří řád a vnáší do nedokonalého světa určitou dokonalost, i když jen na chvíli. Také všechny spojuje, přitahuje, okouzluje, umožňuje vnímat a vyjádřit emoce a obsahuje prvek napětí. Napětí dle Huizinga (1971) podrobuje zkoušce hráčovy schopnosti, jako je tělesná síla, vytrvalost, důvtip, odvaha, schopnost vydržet. Zároveň podporuje jeho duševní sílu.

Náročnost hry by měla být podle Šimanovského (2015) vždy nad možností dané skupiny. Dětem je potřeba vytvářet poutavé a překonatelné překážky, jejichž zdoláním posilují a rozvíjejí své schopnosti. Pravidla je potřeba přizpůsobovat dle vyspělosti

skupiny a je možné je v průběhu hry upravovat. Výsledky z aktivit lze použít jako podklad pro další práci se skupinou. Využívání aktivit v rámci osobního rozvoje dětí je práce, zábava i proces.

Když chceme dítěti ukázat novou činnost, použijeme metodu „SHOW – slow hands omit words“ neboli pomalé ruce s vynecháním slov. Tedy ukazujeme tak, že pomalu pohybujeme rukama a zdržíme se slovního doprovodu. Dítě tím snáz pochopí, co mu ukazujeme – a naše pomalé pohyby může snadno sledovat. Pokud bychom použili zároveň slovní vysvětlení, batole by nevědělo, zda nás má poslouchat, nebo se dívat. Dbáme také na to, abychom činnost ukazovali vždy stejným způsobem a předměty vždy uchopujeme do dvou rukou (Daviesová, 2019).

Pokud dítěti chceme popsat předmět, který ještě nezná, postupujeme podle následujícího schématu podle Bykové (2019):

- poznávání – řekneme název věci;
- stanovení souvislosti příčiny a následku – povíme, odkud pochází;
- funkčnost objektu – vysvětlíme, proč je předmět zapotřebí, kdo ho potřebuje a jak je možné ho využít;
- zobecnění – poskytneme obecnější pojem a nadřazený systém, množinu, do které patří daný předmět;
- umění vidět části celku – povíme o podřízeném systému a z čeho se skládá;
- určení shod a rozdílů – řekneme, jakou má souvislost s ostatními předměty.

Po skončení jednotlivých aktivit je vhodné děti pobídnout, aby pomohly uklidit pomůcky na své místo. Tím si lépe uvědomí, že každá úloha má svůj začátek, průběh a konec. Pokud dítě nechce, nenutíme ho. Vrácením pomůcek na své místo udržujeme pořádek a klid v prostoru (Daviesová, 2019).

Je důležité děti neustále motivovat a povzbuzovat. Jako motivace bude v kroužku sloužit i plyšák kuře, které je bude provázet jednotlivými lekcemi. Stane se jejich talismanem, který bude dohlížet na to, ať vše zvládnou a nic se jim nestane.

4.2. Pedagogizace prostředí

Bendl (2016) označuje pedagogiku prostředí jako jeden z proudů sociální pedagogiky. Zdůrazňuje roli prostředí v životě člověka, v jeho vývoji i výchově.

Wroczyński (1968) chápe prostředí jako souhrn faktorů, které vyvolávají psychické reakce a jsou všude kolem nás. Kraus (2001, s. 99) doplňuje, že prostředí člověka zahrnuje vedle materiálního systému i duchovní.

„Pedagogizovat (organizovat), intervenovat do prostředí znamená využít prostředí jako výchovného prostředku“ (Kraus, 2001, s. 108). Změny v prostředí působí na člověka a ovlivňují jeho jednání. Pedagogizace se týká dvou stránek prostředí. Prostorové, věcné a osobnostně vztahové. Mezi osobnostně vztahové stránky patří zásahy do velikosti skupin. Každá cílená a promyšlená práce se skupinou se může pokládat za pedagogizaci v dané oblasti. Také estetizace prostředí je důležitá. Dokonale upraveným pozemkem organizace můžeme přispět ke zlepšení citového vztahu k zařízení a pocitu pohody. Celkovou pohodu zvyšuje i zeleň a květy (Kraus, 2001).

Různé činnosti a aktivity potřebují různá prostředí, v jejichž rámci se děti mohou uspokojivě rozvíjet. Bendl (2016) uvádí, že na člověka působí v prostředí fenomén zvaný genius loci. „Genius“ znamená latinsky strážný duch, duše, „loci“ je odvozeno od „locus“, tj. místo. Doslova tedy znamená „duch místa“ neboli specifickou atmosféru. A právě tato atmosféra ovlivňuje chování člověka v širokém smyslu slova. Místo může člověka nabíjet pozitivní energií, navodit v něm pohodu, probudit inspiraci a touhu se na něj neustále vracet (Bendl, 2016). S úpravou prostředí počítá i kroužek pro batolata. Například budou mít v tělocvičně vytvořený pohodlný koutek, který navodí příjemnou atmosféru a děti si v něm budou moci odpočinout kdykoliv v průběhu lekce.

4.3. Harmonogram projektu

4.3.1. Společné aktivity

Náladoměr

Charakteristika aktivity: V rámci jednotlivých kroužků využíváme aktivitu „Náladoměry“ pro zjištění aktuální nálady dětí. Jde o způsob, jak rychlou a hravou formou získat informace o náladě dětí.

Cíl: poznání aktuální nálady

Časová náročnost: 1 minuta

Postup:

1. Řekneme dětem, ať zvednou ruce tak moc, jak moc mají dobrou náladu.
2. Pokud ruce položí na zem, znamená to, že se mají špatně a měli bychom zařadit aktivitu na zlepšení jejich nálady.

TIP: Případně se dětí můžeme zeptat, co by jim pomohlo náladu zvednout a zlepšit.

Verze pro nejmenší děti: Doprovod pomůže zvednout dítěti ruce tak moc, jak si myslí, že se má dobře.

Koutek odpočinku

Charakteristika aktivity: Koutek se stane pro děti místem, kde si mohou samostatně odpočinout, relaxovat nebo se zabavit. Zároveň se stane bezpečným místem, kam si mohou zalézt v případě, že se nebudou chtít účastnit společné aktivity.

Cíl: relaxace, odpočinek, samostatnost

Potřebné pomůcky: pěnové puzzle, polštář, knihy, puzzle

Časová náročnost: neomezeno, určuje dítě

Postup:

1. Před každou lekcí (kromě posledních dvou, které jsou pořádané venku) si v rohu tělocvičny nachystáme koutek pro děti. Na zem rozložíme pěnové puzzle s polštářkem a položíme k nim hasičské knížky a puzzle.
2. Koutek mohou využít v průběhu celé lekce i na konci v rámci samostatných činností.

Samostatné činnosti

Charakteristika aktivity: Aktivita společná pro lekce 1–8. Mnozí se domnívají, že když se každé dítě ve třídě zabývá jinou činností, musí vládnout chaos. Dle Daviesové (2019) je to naopak. Když přichystáme dětem poutavé prostředí a v něm činnosti, které je zaměstnají v touze je zvládnout, děti dostanou vnitřní motivaci učít se. Objevování, které samy provádějí na předem připravených předmětech, v nich probudí zvědavost a touhu k učení. Děti nepotřebují, aby jim někdo dával pokyny, že mají prozkoumávat své okolí.

Cíl: samostatnost, rozvoj motoriky, pohybu, spolupráce, zvědavost, láska k učení

Potřebné pomůcky: rozdělovač, hadice, provazy, naučné kartičky, skluzavka, bazén s kuličkami, balóny, omalovánky, pastelky, ortopedické puzzle, hasičské pexeso, odrážedla, stůl, židle, karimatky na rozložení jednotlivých aktivit.

Časová náročnost: 10–15 minut

Postup:

1. V místnosti rozložíme několik různých aktivit k výběru. Snažíme se každé činnosti určit vlastní prostor, k čemuž můžeme využít karimatky, na které dáme jednotlivé pomůcky. Dětem dáme možnost zkusit si zapojení hadic do rozdělovače, natrénovat si uzly, prohlédnout si naučné kartičky nebo si pohrát na skluzavce, v bazénku s balonky, projít se po ortopedických puzzlech, zajezdit si na odrážedlech, popřípadě se mohou pohodlně usadit v odpočinkovém koutku na pěnové puzzle a polštářek a listovat v knihách. Také jim na stůl připravíme hasičské omalovánky s pastelkami.
2. Děti volně necháme vykonávat činnosti a pouze přihlížíme.

TIP: Pokud vidíme, že si dítě s něčím neví rady a zdá se, že ho neúspěch odradí, můžeme mu společně s doprovodem do činnosti vstoupit a velmi pomalu konkrétní krok ukázat. Vybídeme ho k pozornosti a ukážeme mu jednotlivý krok – například, jak správně zapojit hadici do rozdělovače. Poté ustoupíme do pozadí a sledujeme, jak se dítěti daří. Zbytečně ho nevyrušujeme.

Každou lekci zakončíme tak, že krátce shrneme, co nového se děti naučily, v čem se zlepšily, co rozvinuly. Zeptáme se, jak je to bavilo. Díky tomu bude mít vedoucí zpětnou vazbu a děti se budou muset zamyslet nad tím, co prožily. Za dítě, které nemluví, hovoří doprovod, který ho dobře zná, takže může posoudit, co a jak se mu líbilo.

4.3.2. První lekce – malý hasič

První lekce slouží hlavně k seznámení jak účastníků mezi sebou, tak i s prostředím a vedoucím. Cílem je také vybudování příjemné atmosféry, stanovení pravidel, která se budou dodržovat. Následně také seznámení se s obsahem jednotlivých lekcí, celkovým harmonogramem a cíli celého kroužku. Lekce bude zahájena před zbrojnicí, kde proběhne sraz a první seznámení.

Komentovaná prohlídka hasičky a aut

Charakteristika aktivity: Velitel výjezdové jednotky dětem představí hasičská auta a provede krátkou prohlídku hasičské zbrojnice.

Cíl: získání nových informací, navození příjemné bezpečné atmosféry, seznámení

Potřebné pomůcky: hasičská auta a vybavení na ukázkou

Časová náročnost: 25 minut

Postup:

1. Před lekcí je potřeba vyjet s auty před zbrojnicí a nachystat vybavení pro ukázkou.
2. Všechny děti i s doprovodem svoláme. Představí se vedoucí kroužku a velitel, který děti přivítá a popíše jim jednotlivá auta.
3. Děti si společně s doprovodem budou moci vyzkoušet sednout do hasičského vozu a prozkoumat ho.
4. Poté se společně přesuneme do tělocvičny a cestou si ukážeme hasičskou zbrojnicí.

Asociační kruh

Charakteristika aktivity: Úvodní nenáročná hra, která dobře slouží pro seznámení.

Cíl: seznámení, uvolnění atmosféry, sebeotevření

Potřebné pomůcky: plyšák – kuřátko

Časová náročnost: 5 minut

Postup:

1. Všichni společně vytvoříme kruh a posadíme se.
2. Vedoucí představí dětem plyšáka – kuřátko, které drží v ruce. Řekne, že kuřátko je bude provázet všemi lekcemi a stane se jejich talismanem. Naučí je plno aktivit, aby se z nich stali opravdoví hasiči.
3. Postupně si všichni budou předávat plyšáka, ten, kdo ho má zrovna v ruce, se představí a může přidat pár informací o sobě. Kdo ještě mluvit neumí nebo se stydí, představí ho jeho doprovod.

Znáš odpověď?

Charakteristika aktivity: Po aktivitě „asociační kruh“ zůstanou děti sedět na zemi a společně s plyšákem kuřátkem vedoucí položí dětem otázky.

Cíl: získání nových znalostí, podpora soupeřivosti, zdravého sebevědomí, sebeprosazení, procvičení paměti

Potřebné pomůcky: plyšák – kuřátko

Časová náročnost: 5 minut

Postup:

1. Vedoucí položí dětem následující otázky:

Víte, proč budeme mít za talisman právě kuřátko?

Všimly jste si, jaký byl obrázek venku na fasádě hasičky?

Proč je tam kohout?

2. Následně jim vysvětlí, že týneční hasiči mají ve znaku kohouta, který se stal talismanem pro muže, ženy mají slepičku a oni budou mít kuřátko. Pro lepší představu vedoucí ukáže dětem i velkou plyšovou slepici, která je talismanem žen.

Verze pro nejmenší děti: Dětem vypůjčíme plyšová zvířata (slepici a kuřátko), která si mohou prozkoumat a u toho poslušně poslouchat rozhovor. Popřípadě si můžou jít pohrát do odpočinkového koutku.

Činnosti hasiče

Charakteristika aktivity: Až děti odpoví na otázky, zeptáme se jich ještě, jestli ví, co dělají hasiči. S pomocí předem připravených kartiček jim blíže představíme činnost hasiče. Snažíme se zapojit i emoce, abychom děti zaujali a ony si chtěly vše vyzkoušet.

Cíl: získání nových znalostí

Potřebné pomůcky: karty – činnosti hasiče (viz Příloha 3), proudnice, panenka, odrážedla, dva provazy, větve

Časová náročnost: 15 minut

Postup: Před lekcí si připravíme potřebné pomůcky, podle místa je rozložíme v tělocvičně. Pomocí kartiček dětem vysvětlíme činnost hasiče. Pro lepší názornost použijeme i pomůcky a děti si vše postupně vyzkouší. Po každé činnosti děti pochválíme a zatleskáme si.

1. Karta – hasič hasí oheň. Vezmeme do ruky proudnice a hasíme oheň.

Verze pro nejmenší děti: doprovod vezme do ruky proudnici a společně s dítětem předvádí hašení ohně. Dítě si případně může pouze proudnici prohlédnout a prozkoumat, jak je těžká, velká atd.

2. Karta – hasiči hledají osoby v domě. Předem v tělocvičně schováme panenku. Nejdříve poprosíme děti, aby našly osobu, popřípadě zvířata na kartě. Poté se s dětmi rozhlížíme a předvádíme, že někoho hledáme. Následně je vyzveme, aby našly panenku, která se schovala.

Verze pro nejmenší děti: Doprovod ukáže dětem osobu a zvíře ukryté na kartě. Doprovod pomůže dítěti ukázat, že se rozhlíží po místnosti, následně společně půjdou hledat panenku.

3. Karta – rozřezávají a následně odklízí popadané stromy z cesty, aby mohla projet auta. Předem na zem položíme dva natažené provazy vedle sebe, které budou představovat cestu. Doprostřed dáme pár větví stromu. Dvě děti posadíme na odrážedla, která jsou nachystaná na začátku cesty. Ostatní budou hasiči, kteří musí odklidit větve z cesty, aby mohly děti na odrážedlech bezpečně projet.

Verze pro nejmenší děti: Doprovod aktivně pomáhá dítěti a podle jeho schopností rozhodne, jaká pozice by byla pro dítě vhodnější, zda řidič odrážedla nebo hasič.

4. Karta – Vyprošťují zraněné osoby z aut po autonehodě. Na již připravenou cestu z provazů připravíme ukázkovou nehodu odrážedel, pod nimiž bude zaklíněna panenka. Z dětí vybereme dva dobrovolníky, kteří si zahrají na hasiče, postaví odrážedla a zachrání panenku. Pokud by bylo dobrovolníků víc, aktivitu zopakujeme.

Verze pro nejmenší děti: Děti se mohou pouze dívat, pokud by si chtěly aktivitu vyzkoušet, pomůže jim doprovod.

5. Karta – hasiči pomáhají při povodních. Pantomimou předvádíme, že se brodíme ve vodě. Rukama ukazujeme plavání.

Verze pro nejmenší děti: Doprovod drží ruce dítěte a společně naznačí plavání, popřípadě si jej může vzít do náruče a „plavat“ pouze pomocí jedné ruky.

Samostatné činnosti

Charakteristika aktivity: Lekci zakončíme rozložením různých druhů aktivit a pomůcek, aby si každé dítě mohlo vybrat, co chce dělat (viz popsáno výše). Nezapomeneme se děti zeptat, jak se jim celá lekce líbila.

Čas: 10 minut

TIP: Pokud bychom aktivitou činnosti hasiče přesáhli určený čas, nemusíme dětem chystat tolik samostatných činností.

4.3.3. Druhá lekce – rozvoj pohybu

Asociační kruh

Časová náročnost: 5 minut

Postup:

1. Postupujeme podobně jako v první lekci. Děti (případně doprovody u nemluvicích dětí) budou mít tentokrát za úkol říct své jméno a oblíbenou barvu.

Hasičská říkanka s rozcvičkou

Charakteristika aktivity: Říkanky jsou skvělý způsob, jak dítěti hravě přiblížit hasiče. Díky krátké sestavě v rytmu říkanky zahřejeme celé tělo.

Cíl: rozvoj pohybu, paměti, příjemná atmosféra, rozcvičení

Potřebné pomůcky: k této aktivitě nejsou potřeba žádné pomůcky

Časová náročnost: 5 minut

Postup: Společně se naučíme říkanku s pohybovým doprovodem. Na začátku protáhneme ruce, zamáváme, předvedeme nasazování helmy a bundy, běh a hašení. Nakonec ukážeme na prstech jedničku a radostně poskočíme s rukama nahoru.

Ručičky si protáhneme,
hezky s nimi zamáváme.
Nasadíme helmu
a vezmeme si bundu.

K požáru rychle běžíme,
všechno hned uhasíme.
My jsme prostě jedničky,
chytré malé dětičky.

Cvičení

Charakteristika aktivity: „Čím více příležitostí má dítě k mnohostrannému zkoušení pohybů a získávání zkušeností, tím více nervových propojení se vytváří“ (Dolínková, 2012). Aktivitou dáme dítěti možnost procvičit si celé tělo. Je důležité cvik ukázat nebo na něj dítě vhodnou stimulací navést. Všechny cviky jsou vhodné pro děti od jednoho roku.

Cíl: rozvoj pohybu, posílení svalstva, chodidel, procvičení rovnováhy, koordinace pohybu s dechem

Potřebné pomůcky: karimatky

Časová náročnost: 15 minut

Postup: Každá dvojice (doprovod a dítě) si vezme jednu karimatku a rozloží ji v tělocvičně. Každý cvik vždy ukáže vedoucí a poté si jej vyzkouší dítě s pomocí svého doprovodu.

1. Cvik – čáp. Dítě si stoupne na karimatku čelem k doprovodu a zkusí stát na jedné noze. Doprovod přidrží dítě pod kolenem pokrčené nohy a druhou rukou ho drží za ruce spojené k sobě. Doprovod se snaží pomalu dítě vychylovat vpřed a vzad a tím vyprovokovat rovnovážnou reakci na stojné noze dítěte. Dbáme na to, aby dítě stálo v ose. V pozici setrváme 4 sekundy a cvik zopakujeme i na druhou nohu.

Verze pro nejmenší děti: Doprovod drží dítě v pozici na jedné noze a nemusí jej vychylovat. Snaží se tak vydržet alespoň pár sekund.

2. Cvik – žába. Dítě si čapne na karimatku zády k doprovodu. Doprovod dbá, aby dítě mělo chodidla rovnoběžně, popřípadě jej přidrží za obě kolena. Lehce na ně zatlačí směrem do země, čímž vyprovokuje vzpřímení dítěte do stoje. Je důležité dbát během cviku na to, aby se kolena nestáčela dovnitř nebo naopak ven – a také bránit nadměrnému propnutí kolen vzad při dokončení pohybu.

Verze pro nejmenší děti: Cvik mohou provést pomalu s ohledem na možnosti dítěte.

3. Cvik – střecha. Dítě si klekne na čtyři, hlavu má v prodloužení páteře, nohy svírají s trupem pravý úhel, nártý se opírají o karimatku, ruce jsou opřené co nejbližší u kolen a opírají se o rozevřené dlaně. Dítě se nadechne nosem a s výdechem ústy zároveň napne nohy v kolenou a došlápne na celá chodidla. Ruce zůstanou opřené o dlaně. V této pozici se dítě opět nadechne nosem a při výdechu ústy se vrátí do původní polohy na čtyřech. Několikrát vše zopakujeme.

Verze pro nejmenší děti: Doprovod nastaví dítě do určené pozice a pomůže mu dostat se do pozice střechy.

4. Cvik – kočka. Dítě si klekne na čtyři. Doprovod zkontroluje, aby dítě mělo hlavu v prodloužení páteře, ruce v pravém úhlu s trupem, lokty vypnuté a ruce opřené o rozevřené dlaně. Nohy svírají s trupem pravý úhel a nártý se opírají o karimatku. Těžiště je rovnoměrně rozloženo mezi dlaně a kolena. V klidové poloze na čtyřech se dítě nadechne nosem, při výdechu ústy vyhrbí hřbet co nejvíce vzhůru. Vráti se do klidové polohy, kde se nadechne nosem, při výdechu se tentokrát co nejvíce prohne. Několikrát cvik zopakuje.

Verze pro nejmenší děti: Doprovod aktivně pomáhá dítěti se cvikem. Dítě do cviku nenutíme a pochválíme ho i za malé úspěchy.

5. Cvik – mašinka. Dítě si lehne na záda, hlavu má v prodloužení páteře, těžiště na dolním úhlu lopatek, ruce leží podél těla dlaněmi vzhůru, nohy jsou zvednuté nad karimatku a přitažené k bříšku. V klidové poloze se dítě nadechne nosem, při výdechu říká „ššš“ a šlape nohama do kruhu, jako by jelo na kole. Vše zopakujeme.

Verze pro nejmenší děti: Doprovod pomáhá dítěti. Může mu chytit nohy a pohybovat s nimi do kruhu. Společně se snaží říkat „ššš“ jako mašinka.

Magnety

Charakteristika aktivity: Děti se volně pohybují v prostoru, tančí a improvizují v rytmu hudby. Vedoucí může hudbu kdykoliv zastavit, v ten moment řekne jakýkoliv předmět, místo, část těla, kterého se děti musí ihned chytit, jako by bylo zmagnetizované. Poté se hudba zase spustí a několikrát celou aktivitu opakujeme.

Cíl: rozvoj pohybu, rozechřátí, odvaha, sebevědomí, dynamika, zlepšení vztahů ve skupině

Potřebné pomůcky: hudba (rádio)

Časová náročnost: 10 minut

Postup:

1. Zapneme hudbu a tančíme a hýbeme se do rytmu společně s dětmi.
2. Vedoucí hudbu stopne a zavolá nějakou část těla, předmět nebo místo, kterého se děti musí co nejrychleji chytout. Například: „Židle.“
3. Děti se běží chytout židle.
4. Hra se několikrát opakuje.

Verze pro nejmenší děti: Doprovod tančí společně s dítětem, když se hudba zastaví, pomůže mu chytit se daných předmětů/částí těla.

TIP: Doprovody celé aktivitě přihlíží a v případě potřeby poradí dítěti, čeho se má chytout. Můžou se zapojit a aktivitu si zahrát společně s dětmi.

Mrazík

Charakteristika aktivity: Aktivita, která je založená na podobném principu jako „Magnety“. Děti se hýbou do rytmu tance, jakmile se zapne hudba, musí se všichni zastavit.

Cíl: rozvoj pohybu, odvahy, sebevědomí, zlepšení vztahů ve skupině

Potřebné pomůcky: hudba (rádio)

Časová náročnost: 10 minut

Postup:

1. Zapneme hudbu a musíme tancovat.
2. Jakmile vedoucí zastaví hudbu, nikdo se nesmí ani hnout, dokud hudba nezačne zase hrát.
3. Několikrát opakujeme.

Verze pro nejmenší děti: Doprovod tančí společně s dítětem a také se s ním zastaví.

TIP: Pokud bychom viděli, že aktivita ztrácí na dynamice, můžeme se chytit za ruce a vytvořit kolečko nebo dlouhého hada a chodit po místnosti. Pravidla se nemění. S nejmenšími dětmi chodí i doprovod.

Samostatné činnosti

Na závěr setkání proběhnou samostatné činnosti (aktivita byla charakterizována na s. 35).

Čas: 15 minut

4.3.4. Třetí lekce – rozvoj hrubé a jemné motoriky

Asociační kruh

Časová náročnost: 5 minut

Postup:

1. Postupujeme podobně jako v předchozích lekcích. Děti (případně doprovody u nemluvicích dětí) řeknou své jméno a kde bydlí.

Najdi předmět

Charakteristika aktivity: Děti mají za úkol najít hasičský předmět podle obrysu na kartičce.

Cíl: rozvoj motoriky, soustředění, intelektu, představivosti, získání nových informací

Potřebné pomůcky: kartičky s obrysy, hasičské předměty (rozdělovač, proudnice, hadice, hasicí přístroj, helma, zásahový oblek a boty, baterka atd.)

Časová náročnost: 10 minut

Postup:

1. Na zem vyskládáme hasičské předměty.
2. Děti libovolně chodí, osahávají si předměty a zkoumají, k čemu asi hasičům slouží a jak se používají.
3. Každému dítěti dáme určitý počet kartiček, dáme jim čas, aby popřemýšlely, o který předmět se jedná. Poté jedno po druhém chodí a přiloží kartičku k předmětu, který je na ní. Kartičku vždy předem všem ukáže a poté, co ji položí, řekne název předmětu, který vidí. Pokud neví, poradí doprovod, popřípadě vedoucí, který předmět podrobněji popíše a ukáže, jak a k čemu se používá.

Verze pro nejmenší děti: Doprovod jde společně s dítětem a poradí mu, k jakému předmětu má kartičku položit. Pokud ví, řekne jeho název.

Hasičská říkanka s rozvíčkou

Charakteristika aktivity: Pro zopakování a rozcvičení použijeme stejnou aktivitu jako minulou lekci.

Časová náročnost: 5 minut

Překážková dráha

Charakteristika aktivity: Jak radí Bennettovi (2000), chceme-li děti zabavit, postavme jim překážkovou dráhu. Děti motivujeme díky tomu, že když zvládnou projít celou dráhou, zachrání jednoho plyšáka.

Cíl: rozvoj motoriky, pohybu, spolupráce, stmelení kolektivu, soutěživost, trpělivost

Potřebné pomůcky: ortopedické puzzle, 2 stoly, kroužky na tyči, plyšáci

Časová náročnost: 25 minut

Postup:

1. Nachystáme dvě překážkové dráhy vedle sebe. Do každé dráhy rozmístíme ortopedické puzzle, po kterých budou muset děti projít, stůl, pod kterým musí prolézt, kroužky na tyči, které musí poskládat nebo rozložit. Nakonec dáme plyšáky. Počet plyšáků musí odpovídat počtu dětí.
2. Děti rozdělíme spravedlivě do dvou skupin a vysvětlíme pravidla. Vedoucí sám zkusí překonat dráhu, aby děti přesně viděly, co budou mít za úkol.
3. Každá skupina si stoupne do řady ke své dráze. Vedoucí odpočítá začátek hry. Poté vyběhne vždy první z řady, splní všechny úkoly a na konci vezme jednoho plyšáka, kterého tím zachrání. Doběhne s ním na začátek, jakmile doběhne, může vyběhnout další z řady. Tak pokračujeme do doby, než dráhu všichni splní.
4. Skupina, co první zachrání všechny plyšáky, vyhrává.

Verze pro nejmenší děti: Doprovod překoná dráhu společně s dítětem a pomůže mu. Dětem nachystáme kroužky na tyči vhodné pro malé děti.

TIP: Snažíme se dát dítěti dostatek času a prostoru, aby vše zvládlo samo, zbytečně mu nepomáháme. Ostatní děti ze skupiny se tak naučí trpělivosti. Doprovod může běžet vedle svého dítěte a v případě, že ho dítě požádá, mu může slovně poradit, popřípadě ukázat, jak se daná činnost dělá.

Samostatné činnosti

Na závěr setkání proběhnou samostatné činnosti (aktivita byla charakterizována na s. 35).

Čas: 15 minut

4.3.5. Čtvrtá lekce – rozvoj smyslů

Asociační kruh

Časová náročnost: 5 minut

Postup:

1. Postupujeme podobně jako v předchozích lekcích. Děti (případně doprovody u nemluvicích dětí) řeknou své jméno a jestli mají doma nějaké zvíře, případně jaké.

Najdi osobu

Charakteristika aktivity: Díky této aktivitě se děti budou muset spolehnout na svůj sluch při pátrání po osobě. Jelikož děti budou hledat své doprovody, které znají, mohou použít i ruce, aby poznaly, jestli našly danou osobu. Všechny aktivity, při kterých má dítě zavřené nebo zavázané oči, jsou dle Bacus (2009) výborné na rozvoj hmatu.

Cíl: rozvoj sluchu, hmatu, soustředění, pátrání, zábava, zisk nových informací

Potřebné pomůcky: šátky na zavázání očí

Časová náročnost: 10 minut

Postup:

1. Vedoucí všem vysvětlí pravidla. Dětem můžeme připomenout činnost hasiče a jak je důležité, aby uměl i poslepu najít člověka, protože když jde hasič hasit požár do domu, tak tam bývá hodně kouře a není nic vidět. Proto musí trénovat, aby i za zhoršených podmínek dokázal najít osoby zraněné nebo ukrývající se před ohněm.
2. Každá dvojice (doprovod a dítě) si najde druhý pár, který si zaváže oči. Zde je na zvážení doprovodu, jestli oči zavážou i dítěti, nebo ne.
3. Poté musí pár se zavázanýma očima najít svou dvojici jen pomocí sluchu a hmatu. Hledaná dvojice jim pomáhá například pomocí vět: „My jsme tady.“

Jeníku, přijďte nás s mámou zachránit, já jsem tady a nemůžu se hýbat. Najdi nás.“

4. Jakmile pár najde svou dvojici, může si sundat šátek z očí.
5. Až se všichni najdou, můžeme hru pro zpestření a zábavu celou zopakovat, tentokrát se ale dvojice vymění.

Verze pro nejmenší děti: Dítěti nezavážeme oči.

Stanoviště rozvoj smyslů

Charakteristika aktivity: Dětem nachystáme různá stanoviště na rozvoj jednotlivých smyslů. Za pomoci doprovodů si děti postupně všechno vyzkouší. Každá činnost má svůj vymezený prostor (koberečkem, karimatkou, stolem).

Cíl: rozvoj smyslů

Potřebné pomůcky: Stanoviště 1 – tři různě dlouhé proudnice, tři různě široké spojky, tři různě těžké hadice. 2 – rýže, dvě nádoby, táce. 3 – prázdné lahve, dózy nebo tuby, které se dají otevírat a zavírat. 4 – stůl, židle, kartičky s jednotlivými barvami (viz Příloha 4), plastelína. 5 – stůl, židle, dvanáct lahviček, etikety – můžeme použít barevné pásky, aromatické předměty vždy dvakrát – kousek vanilkového lusku, kousky čokolády, pomerančové kůry, tři druhy éterických olejů. 6 – stůl, židle, čtyři stejné sklenice, trocha cukru, soli, octa, hořké čokolády v prášku, pitná voda, malé umělohmotné pipety

Časová náročnost: 30 minut

Postup: Předem si nachystáme pomůcky, které pak dáme na jednotlivé stoly.

1. Stanoviště – vnímání hmotnosti a rozměrů. Dětem dáme na stůl tři skupiny předmětů a každou skupinu budou mít za úkol seřadit. Budou tím zkoumat pojmy jako dlouhý – krátký, těžký – lehký, tenký – široký (například seřadí proudnice od nejdelší po nejkratší).

Verze pro nejmenší děti: Doprovod dbá především na ohmatání všech předmětů. Důležité také je snažit se dítěti vše vysvětlit. Například: „První hadice je těžká, asi ji neunesíš, ale můžeš si vyzkoušet chytit tuto, která je lehčí. A podívej na tu poslední, je nejlehčí, zvládneš ji zvednout až nad hlavu?“

2. Stanoviště – přesypávání rýže. Děti mají za úkol přesypat rýži z jedné nádoby do druhé. Snažíme se, ať si dítě aktivitu vyzkouší samo, ničemu nevadí, pokud víc rýže skončí na táce než v nádobě.

Verze pro nejmenší děti: Doprovod může chytit nádobu společně s dítětem a korigovat tak jeho pohyby.

3. Stanoviště – otevírání a zavírání. Děti otevírají a zavírají uzávěry. Pro děti zábavná a zajímavá aktivita, díky které si procvičí prsty u rukou a uvolní zápěstí.

Verze pro nejmenší děti: Jsou zde různé obtížnosti uzávěrů, aby je mohlo spojit i nejmenší dítě, popřípadě může trochu pomoci doprovod.

4. Stanoviště – barevný svět. Zkoumáním barev si děti posílí zrakové vnímání. K předem připraveným barevným kartičkám budou děti přiřazovat plastelínu stejné barvy. Doprovod dítěti pomáhá a jmenuje názvy barev.

Verze pro nejmenší děti: Doprovod pomůže dítěti roztrždit barvy. Dítě má za úkol prohlédnout si všechny barvičky a poslechnout si jejich názvy.

5. Stanoviště – čichové pexeso. Vezmeme šest a šest lahvíček. Třeba šest s modrou etiketou a šest s červenou. Vždy do jedné modré a jedné červené dáme stejný aromatický předmět. Děti mohou zkusit spárovat jednotlivé lahvičky se stejnou vůní, popřípadě jim může pomoci doprovod.

Verze pro nejmenší děti: Zkusí si očichat nové vůně a zapojit tak čichové pohárky.

6. Stanoviště – poznej chuť. Tato aktivita pomůže rozvíjet podle Herrmannové (2017) vnímání chuti a představí dítěti čtyři základní chutě: sladkou, slanou, kyselou a hořkou. Předem si připravíme čtyři stejně velké sklenice s vodou. První osladíme (sladká), do druhé kápneme ocet (kyselá), třetí osolíme (slaná) a do čtvrté přidáme trochu hořké čokolády v prášku (hořká). Všechny sklenice musí vypadat stejně. Ke každé sklenici dáme pipetu. Dítě (popřípadě dospělý) nabere pipetou trochu vody ze sklenice a kápně si ji do pusy. Vyzkouší si, jestli dokáže poznat, o jakou chuť se jedná. Dítě si může vzít s sebou své pití, aby se mohlo v případě potřeby napít a zapít tak chuť, která mu nebude vyhovovat.

Verze pro nejmenší děti: Otestují různé chutě, aby si uvědomily, jak rozdílné mohou být.

TIP: Nezapomeneme starší děti upozornit, že experiment doma nesmí provádět samy. Vždy musí požádat dospělého, aby připravil obsah sklenic.

Samostatné činnosti

Na závěr setkání proběhnou samostatné činnosti (aktivita byla charakterizována na s. 35).

Čas: 15 minut

4.3.6. Pátá lekce – rozvoj řeči

Asociační kruh

Časová náročnost: 5 minut

Postup:

1. Postupujeme stejně jako v předchozích lekcích. Děti (případně doprovody u nemluvících dětí) zopakují ostatním své jméno a pochlubí se, co dnes dělaly.

Dechové cvičení

Charakteristika aktivity: Krátké dechové cvičení prováděné podle Zezulkové (2008) vsedě.

Cíl: správné dýchání, uvolnění

Potřebné pomůcky: židle

Časová náročnost: 5 minut

Postup:

1. Každému dítěti nachystáme židli, na kterou se posadí. Lehce se opřou zády o opěradlo, kolena nechají u sebe. Doprovod sedí vedle svého dítěte a koriguje jeho činnost.
2. Nyní se budeme soustředit jen na dech. Řekneme dětem, ať se zklidní a v klidu dýchají. Poté se pořádně nadechneme a zastavíme na chvíli dech a zase vydechneme. Celé třikrát zopakujeme.
3. Dále v klidu dýcháme a přidáme lehké bzučení – „bzzz“. Tvořený zvuk musí znít plynule a bez chvění.
4. Nakonec se ještě jednou zhluboka nadechneme a vydechneme a opatrně vstaneme ze židli.

Verze pro nejmenší děti: Doprovod si sedne na židli a vezme si dítě na klín. V případě neklidu dítěte si ho může posadit čelem k sobě, aby na sebe přímo viděli a mohli tak lépe navázat spolupráci. Malé děti nemusí zastavovat dech, cílem je se aspoň na chvíli zklidnit a uvolnit se.

Červík

Charakteristika aktivity: Abychom využili židle, zahrají si děti na červíky a pomocí básničky od Uhrové (2010) pod nimi budou podlézat.

Cíl: rozvoj řeči, pohybu, představivosti

Potřebné pomůcky: židle

Časová náročnost: 5 minut

Postup: Společně říkáme básničku, děti se během ní plazí po břišku. Překážky jim tvoří židle, pod kterými musí pomalu a opatrně podlézat. Na závěr si vyberou své jablíčko (domeček – židličku), kde se schoulí do klubička. Doprovody dětem v případě potřeby pomáhají.

Červík

Bydlím v malém jablíčku,	návštěvy si nevodím,
prokousám si chodbičku,	tenký jako tkanička,
lezu, lezu, nechodím,	stačí malá světnička.

Co patří hasiči?

Charakteristika aktivity: V této aktivitě se děti budou rozhodovat, jaké pomůcky a oblečení patří hasiči a jaké ne.

Cíl: rozvoj myšlení, řeči, názornost, získání nových znalostí

Potřebné pomůcky: hasičský zásahový oblek, boty a pomůcky (helma, boty, rukavice, hasicí přístroj, lana, spojky, hadice atd.), běžné oblečení a pomůcky (šaty, nůžky, nitě, vařečka, pistole atd.), plyšák kuře

Časová náročnost: 15 minut

Postup:

1. Všechno oblečení a pomůcky položíme na zem. Vedle dáme velkou krabici.
2. Požádáme děti, aby do krabice daly všechny věci, které nepatří hasiči.
3. Až na zemi zůstanou jen hasičské předměty a oblečení, všechny s pomocí plyšáka kuřátka pojmenujeme a řekneme dětem, k čemu slouží. Děti si je mohou vyzkoušet.

Verze pro nejmenší děti: Doprovod radí dítěti, co má dát do krabice. Děti si oblečení a pomůcky ohmatají, případně vyzkouší.

Pohybové říkanky

Charakteristika aktivity: Říkanky, básničky a písničky jsou skvělou volbou pro trénink paměti a vývoj řeči. Na začátek můžeme zopakovat hasičskou říkanku, kterou jsme se naučili v druhé lekci. U všech říkanek je potřebné aktivní zapojení doprovodu.

Cíl: rozvoj řeči, paměti, pohybu, motoriky

Potřebné pomůcky: karimatky

Časová náročnost: 15 minut

Postup:

1. Dítě utvoří dvojičku se svým doprovodem a společně si sednou na karimatku.
2. Zopakujeme si hasičskou básničku.
3. Pokračujeme dalšími říkankami a básničkami podle Pulkkinen (2010), vždy přidáme i pohyb.

Pekař peče housky

Pekař peče housky,

uždibuje kousky.

Pekařka mu pomáhá,

uždibují oba dva.

Při této říkance dítě leží na karimatce na zádech, ruce má podél těla a představuje „rohlík“. V první části doprovod rohlíkem kutálí do boku sem a tam, ve druhé lehce naznačí uždibování těsta.

Takhle jedou páni

Takhle jedou páni

takhle jedou dámy,

takhle jedou husa – husa – husaři.

Takhle jedou páni

tahle jedou dámy,

takhle jedou sedláci

unavení po práci.

Dítě si sedne na kolena doprovodu, doprovod s ním pohupuje do rytmu říkanky.

Vařila myšička kašičku

Vařila myšička kašičku

na zeleném rendlíčku.

Tomu dala, tomu nic,

tomu málo, tomu víc.

A ten maličký

šup do komůrečky

na homůlečky

a tam se napapal.

Při této říkance si doprovod hraje s prsty dítěte. Nejprve „vaříme kaši“ – šimráme dítě na dlani. Poté přejdeme k jednotlivým prstům, které představují jednotlivé myšky. Nakonec malá myška běží „do komůrečky“ – napodobíme rychlý běh střídáním ukazováčku a prostředníčku a dítě polechtáme.

Co dělají zvířátka

Brum, brum, medvěd bručí,

bzum, bzum, čmelák bzučí,

mňau, mňau, kočka mňouká,

hú, hú, sova houká,

bé, bé, ovce bečí,

mé, mé, koza mečí,

kvá, kvá, žába kváká,

krá, krá, vrána kráká.

Hop, hop, jelen skáče,

bé, bé, dítě pláče.

Stoupneme si a předvádíme jednotlivá zvířátka. Napodobujeme chůzi medvěda, let čmeláka, kočku, sovu, ovci, kozu, skákání žáby, mávání křídly vrány, skoky jelena a pláč dítěte třením očí.

Samostatné činnosti

Na závěr setkání proběhnou samostatné činnosti (aktivita byla charakterizována na s. 35).

Čas: 15 minut

4.3.7. Šestá lekce – rozvoj emocí

Asociační kruh

Časová náročnost: 5 minut

Postup:

1. Postupujeme stejně jako v předchozích lekcích. Děti (případně doprovody u nemluvicích dětí) zopakují ostatním své jméno a prozradí, jestli mají sourozence.

Při všech těchto aktivitách je důležité, aby doprovod využil emoce. Pokud nezapojí emocionálně zabarvené komentáře, dítě se začne brzy nudit a celá hra tím ztrácí smysl. Vedoucí se je snaží povzbuzovat jak u dětí, tak doprovodů, aby děti byly schopné udržet pozornost na hru.

Hádej, ve které ruce

Charakteristika aktivity: Doprovod drží v ruce schovaný předmět a dítě přihlíží a věnuje pozornost nehybným rukám a musí vybrat, ve které ruce se skrývá předmět. Nespouští oči z rukou svého doprovodu a očekává, co se bude dít dál. Uhodne, nebo ne. Když uhodnou, mohou si danou věc vzít do ruky a prozkoumat ji. Nakonec vedoucí popíše předměty pomocí systematického myšlení. Vedoucí musí být empatický a musí dát do vysvětlování i emoce, aby děti výklad bavil a soustředily se.

Cíl: soustředění, napětí a očekávání, pozornost, rozvoj intelektu, emocí a systematického myšlení

Potřebné pomůcky: předměty vhodné ke skrytí v dlani (např. karabina, šroub, matice, kámen, guma), plyšák kuřátko

Časová náročnost: 15 minut

Postup:

1. Vedoucí předem nachystá hasičské předměty vhodné ke skrytí v dlani.
2. Dvojice si sednou na zem (karimatku) naproti sobě.
3. Vedoucí rozdá každému doprovodu jeden předmět.
4. Doprovod si předmět několikrát podá z jedné ruky do druhé, poté založí ruce za záda a postup opakuje. Nakonec je sevřené ukáže dítěti.
5. Dítě má za úkol uhádnout, ve které ruce se skrývá předmět.
6. Až uhádne, může si předmět vzít a prozkoumat ho.
7. Vedoucí pomocí plyšáka kuřátka postupně nahlas představí jednotlivé předměty.

Štěstí

Charakteristika aktivity: Dle Warnerové (2004) tato hra pomůže dítěti vyjadřovat pozitivní emoce. Naučí se při ní i názvy částí svého těla.

Cíl: rozvoj vyjadřování emocí, řeči, motoriky, koordinace

Potřebné pomůcky: k této aktivitě nejsou potřeba žádné pomůcky

Časová náročnost: 10 minut

Postup: Všichni se rozmístí v tělocvičně tak, aby měl každý kolem sebe dostatek místa a viděl na vedoucího. Společně si zazpíváme píseň „Jestli šťastný jsi a víš to“, vždy zahýbeme příslušnou částí těla podle písničky.

„Jestli šťastný jsi a víš to, zatleskej.

Jestli šťastný jsi a víš to, zatleskej.

Že jsi šťastný dobře víš,

rukama to nejlíp povíš.

Jestli šťastný jsi a víš to, zatleskej.“ (Warner, 2004)

Dále budeme nahrazovat slova rukama a zatleskej vlastními. Například: zakopej nohama, zakývej hlavou, otoč se celým tělem, zamávej rukama atd.

Schovávaná

Charakteristika aktivity: Hasiči musí být výborní v hledání osob, proto je důležité zapojit i aktivitu, při kterých musí někoho hledat. Je důležité citové zapojení doprovodu do herního procesu.

Cíl: rozvoj emocí, zraku, kreativity, spolupráce, intelektu

Potřebné pomůcky: u této aktivity nejsou potřeba žádné pomůcky

Časová náročnost: 15 minut

Postup:

1. Doprovod si stoupne čelem ke zdi, zakryje si oči a počítá do deseti.
2. Vyzveme děti, aby se schovaly v místnosti a vyčkaly na místě, než je dospělý najde.

3. Až doprovod dopočítá, odryje si oči a pomalu se vydá hledat dítě. Záměrně se snaží hru prodloužit vhodnými větami a otázkami, aby si udržel pozornost dítěte.
4. Hra končí, jak doprovod najde své dítě. Celou aktivitu znovu zopakujeme, ale tentokrát se schová doprovod.

Verze pro nejmenší děti: Pokud se dítě nebude chtít jít schovat s dalšími kamarády, nenutíme ho, může se schovat společně s doprovodem a hledat je bude vedoucí, poté naopak. Pokud by v kroužku bylo hodně malých dětí s doprovodem, spojí se s další dvojicí a navzájem se v nich hledají.

Samostatné činnosti

Na závěr setkání proběhnou samostatné činnosti (aktivita byla charakterizována na s. 35).

Čas: 15 minut

4.3.8. Sedmá lekce – dílnička

Asociační kruh

Časová náročnost: 5 minut

Postup:

1. Postupujeme stejně jako v předchozích lekcích. Děti (případně doprovody u nemluvicích dětí) zopakují ostatním své jméno a řeknou, jakou práci vykonávají jejich rodiče.

Důležitá čísla

Charakteristika aktivity: Dětem představíme důležitá čísla na IZS.

Cíl: seznámení dětí s důležitými čísly, rozvoj zraku, myšlení

Potřebné pomůcky: karty s čísly na IZS (viz Příloha 5), plyšák kuře, dětské hasičské knihy

Časová náročnost: 10 minut

Postup:

1. Máme připravené oboustranné karty s čísly a pomůckou. Každé dítě dostane stejné karty ve zmenšené podobě a rozloží si je před sebe.

2. Následně pomocí plyšáka vyzveme děti, ať zvednou kartu s číslem na hasiče, záchranáře či policisty. Přidáme vždy i další nápovědy, abychom zvýšili pravděpodobnost úspěchu.
3. Například: Na kartě s číslem na záchranáře je nakreslený vozík, ve kterém se vozí pacienti. V čísle na hasiče je ukrytý rybník, z kterého hasiči čerpají vodu do hasičské Tatry. Číslo na policii poznáme podle pout připravených na zloděje.
4. Aktivitu pro lepší zapamatování několikrát zopakujeme. Snažíme se postupně ubírat nápovědy podle šikovnosti dětí.
5. Na závěr nezapomeneme děti pochválit.

Verze pro nejmenší děti: Doprovod může dítěti ukázat, kterou kartu má zvednout. Popřípadě pokud ví, jak lépe poradit dítěti, aby zvedlo požadovanou kartu, může to zkusit. Kdyby bylo dítě hodně neklidné, máme připravené hasičské knihy, v kterých si může listovat a na tu chvíli se tak zabavit, aby se ostatní děti mohly naučit něco nového.

Vytváření obrázků

Charakteristika aktivity: Každé dítě si společně s doprovodem vytvoří vlastní obrázek – policisty, lékaře nebo hasiče.

Cíl: rozvoj kreativity, motoriky, představivosti, spolupráce

Potřebné pomůcky: barevné papíry, omalovánky (viz Příloha 6), nůžky, lepidlo, vodové barvy, štětce, misky s vodou, obrázky k nalepení (viz Příloha 7)

Časová náročnost: 30 minut

Postup:

1. Rozdáme dětem předem nachystané omalovánky, na kterých jsou důležité postavy IZS.
2. Za pomoci doprovodu děti obrázky vybarví.
3. Následně na výkres nalepí vhodné obrázky (policista – pouta, pistol, číslo 158; hasič – proud vody, oheň, číslo 150; lékař – vozík, pacient, číslo 155).
4. Na závěr si děti vzájemně představí a ukážou své hotové obrázky a vždy pojmenují jednotlivé nalepené komponenty pro zopakování. Pokud dítě neumí mluvit, popíše vše za něj doprovod.

Verze pro nejmenší děti: Dětem aktivně pomáhá doprovod. V případě, že si budou chtít děti na chvíli odpočinout, mohou využít koutek. Nakonec doprovod představí ostatním, co společně vytvořili.

Samostatné činnosti

Na závěr setkání proběhnou samostatné činnosti (aktivita byla charakterizována na s. 35).

Čas: 15 minut

4.3.9. Osmá lekce – všestranný rozvoj

Asociační kruh

Časová náročnost: 5 minut

Postup:

1. Postupujeme stejně jako v předchozích lekcích. Děti (případně doprovody u nemluvicích dětí) zopakují ostatním své jméno a řeknou, čím chtějí být, až budou dospělé.

Hasičská říkanka s rozvíčkou

Rozvíčíme se pomocí hasičské říkanky (aktivita byla charakterizována na s. 40).

Časová náročnost: 5 minut

Honička

Charakteristika aktivity: Nabízí se zde různé způsoby průběhu. Aktivita je výborná pro rozehrání.

Cíl: rozvoj pohybu, obratnosti, aktivní odreagování, interakce, představivost

Potřebné pomůcky: karty – ohýnek (viz Příloha 8), výstražné vesty, červené triko

Časová náročnost: 15 minut

Postup:

1. První variantou je hra „Ohýnek“. Na úvod je vhodné dětem připomenout, co je oheň a jak umí být nebezpečný. K zopakování použijeme kartičky s ohýnkem. Vedoucího pojmenujeme jako ohýnek a nasadíme mu červené triko pro lepší představivost a reálnost. Ohýnek má za úkol chytat ostatní děti. Ten, koho se

dotkne, „shoří“, takže se musí ihned posadit a hra pro něj končí. Hra je ukončena, až ohýnek všechny „spálí“. Hru několikrát zopakujeme, tentokrát určíme, kdo z dobrovolníků nebo doprovodu bude ohýnek.

Verze pro nejmenší děti: Doprovody běhají u svého dítěte nebo běhají s ním v náruči. V případě chycení se posadí oba. Pokud by chtěli být ohýnek, jsou jím společně.

TIP: Pokud by mezi dětmi vznikaly velké rozdíly v rychlosti, můžeme starším dětem nařídít, aby se pohybovaly po čtyřech, byly příkrčené, skákaly, případně skákaly po jedné noze.

2. Další variantou hry jsou „hasiči“. Děti vytvoří dvojčky se svým doprovodem, který je chytí za záda. Určíme dvojici – hasiče, kterým nasadíme výstražné vesty. Ti budou mít za úkol chytat ostatní dvojčky, čímž je zachrání. Zachráněná dvojice se připojí rukama za dvojici, která je chytá. Postupně tak vznikne dlouhý had plný zachráněných lidí.

Verze pro nejmenší děti: Doprovod může dítě držet v náruči.

TIP: Můžeme podle potřeby zmenšovat a zvětšovat prostor hry, abychom vytvořili větší šanci chytnout dvojčku.

Překážková dráha

Pro všestranný rozvoj dětí a zopakování použijeme překážkovou dráhu (aktivita byla charakterizována na s. 45).

Časová náročnost: 25 minut

Samostatné činnosti

Na závěr setkání proběhnou samostatné činnosti (aktivita byla charakterizována na s. 35).

Čas: 10 minut

4.3.10. Devátá lekce – požární sport

Tato lekce bude probíhat celá venku na travnaté ploše před zbrojnicí. Proto rodiče předem informujeme, ať dítěti vezmou náhradní oblečení.

Asociační kruh

Časová náročnost: 2 minuty

Postup:

1. Postavíme se do kruhu a společně řekneme naše jména.

Hasičská říkanka s rozcvičkou

Časová náročnost: 8 minut

Postup:

1. Pomocí říkanky rozhýbeme celé tělo (aktivita byla charakterizována na s. 40).
2. Poté se ještě více protáhneme, abychom se připravili na požární útok.

Požární útok

Charakteristika aktivity: Děti si vyzkouší jednu z hlavních soutěžních disciplín, kterou je požární útok. Předem požádáme družstvo žen (nebo mužů), aby na lekci přišly také a předvedly dětem celý útok. Poté nachystáme základnu pro děti a s pomocí žen si celý útok vyzkouší.

Cíl: nácvik požárního útoku

Potřebné pomůcky: dvě savice, sací koš, dvě hadice B, čtyři hadice C, třicestný rozdělovač, dvě proudnice, přenosná motorová stříkačka, přetlakový ventil, nádrž na vodu, dva terče, helmy, přívod vody

Časová náročnost: 25 minut

Postup:

1. Děti zhlédnou požární útok žen a rozmyslí si, kterou pozici by si chtěly vyzkoušet.
2. Vytvoří družstvo zhruba 7 členů a nasadí si ochranné helmy. Ke každému dítěti se přiřadí jedna žena, která mu ukáže, jak si nachystat svou pozici (zbylé děti budou mít náhradní aktivitu a pak se vymění).
3. Po nachystání pozic dospělý strojník nastartuje motorovou stříkačku. Doprovedy dětí se přesunou ke kraji dráhy, kde budou fandit. Děti se i s ženami postaví na startovní čáru. Vedoucí odpočítá start.
4. Po odstartování společně doběhnou k základně, kde si děti zkusí zapojení spojek a hadic nebo savic a koše. Vše samozřejmě za pomoci ženy. Poté přední

část útoku vyběhne směrem k terčům a proudaři si vyzkouší strefit se na terč. Celkovou náročnost útoku přizpůsobíme možnostem dětí.

5. Děti se vystřídají.

Verze pro nejmenší děti: Menší děti si mohou zkusit až závěrečnou fázi útoku, která je nenáročná, přesto záživná. Pozici, kterou si chtějí vyzkoušet, si vyberou společně s doprovodem, který si může vše zkusit společně s dítětem, aby se dítě nebálo.

Stref se do plechovek

Charakteristika aktivity: Děti, které si nezkouší útok, si budou moci vyzkoušet shodit plechovky pomocí proudu vody.

Cíl: koordinace oko – ruka, rozvoj motoriky

Potřebné pomůcky: voda, plechovky naplněné pískem, džberová stříkačka

Časová náročnost: 25 minut

Postup:

1. Do džberovky napustíme vodu.
2. Děti vytvoří dvojice se svým doprovodem.
3. Dítě chytne do obou rukou proudnici, doprovod začne pumpovat, čímž vytvoří tlak, který požene vodu z proudnice ven. Dítě se vzniklým proudem pokusí shodit plechovky. Pokud dítě není schopné nastavit proud vody správným směrem, pomůže vedoucí.
4. Postupně se všichni vystřídají.

Verze pro nejmenší děti: Doprovod společně s dítětem budou držet proudnici a pumpovat bude vedoucí.

Nakonec se dětí zeptáme, jak se jim líbil požární útok a celková lekce a pochválíme je. Nezapomeneme všechny děti poprosit, aby si na poslední lekci přinesly panenku nebo svou oblíbenou hračku, kterou budou zahraňovat z hořící zbrojnice.

4.3.11. Desátá lekce – námětové cvičení

Lekci zahájíme před zbrojnicí.

Asociační kruh

Časová náročnost: 2 minuty

Postup:

1. Postavíme se do kruhu, společně řekneme jméno každého dítěte.

Námětové cvičení

Charakteristika aktivity: Námětové neboli taktické cvičení slouží k nácviku výjezdu hasičů. Hasiči si tak mohou nacvičit zdolávání požárů nebo záchranné práce při mimořádných událostech. Vedoucí musí předem připravit vše na aktivitu.

Cíl: praktická zkouška činnosti hasiče

Potřebné pomůcky: helmy, proudnice, baterky, dětské autíčko (odrážedlo), panenky, červená barva, oblíbená hračka dětí, krepový papír (oranžový, červený a žlutý)

Časová náročnost: 45 minut

Postup:

1. Vedoucí předem připraví vnitřní prostory zbrojnice tak, aby vypadalo, že zde hoří. Docílí toho zavěšením rozstříhaných proužků krepového papíru na dveře, stěny a schodiště. Také pomocí odrážedel a panenek připraví „nehodu“ za zbrojnicí
2. Vybíráme od dětí jejich hračky, které si donesly. Jeden dobrovolník půjde hračky ukrýt do tělocvičny.
3. Vedoucí zatím dětem vysvětlí celou situaci: nyní mají možnost stát se opravdovými hasiči. Každý z nich musí zachránit svou hračku z „hořící“ zbrojnice
4. Nejprve se musí chránit, takže si všichni nasadí helmy a mohou se vrhnout na zachraňování. Do domu se vydají jako skupinka, první dvě děti budou držet proudnice jako nácvik hašení. Dalším dáme baterky, aby svítily na cestu. Všemuh přihlíží doprovody, které jdou společně s dětmi a pomáhají jim.
5. V tělocvičně je budou čekat poschovávané hračky, každé dítě musí najít svou a odnést ji zpět před zbrojnicí čímž ji zachrání.

6. Potom se vydají za zbrojnici, kde je bude čekat „autonehoda“ (panenky pod odrážedly). Jako malí hasiči musí děti opatrně odstranit „auta“ (odrážedla) a dostat se ke zraněným osobám (panenkám).
7. Na závěr se dětí zkusíme zeptat, jestli si pamatují z minula číslo na záchrannou službu, kterou musí zavolat zraněným panenkám a hračkám.

Verze pro nejmenší děti: Doprovod nasadí dítěti helmu a společně se všemi se vydají najít hračku, kterou společně donesou před zbrojnici U „autonehody“ mohou jen přihlížet. Na závěr doprovod shrne za dítě jeho pocity. U menších dětí, které neumí mluvit, je poznáme i podle vnějších projevů.

TIP: U panenek můžeme decentně naznačit zranění červenou barvou. Nakonec si sedneme a celou aktivitu a dojmy z ní probereme. V rozhovoru se může vedoucí zeptat na pocity, které děti měly, jestli je to bavilo, věděly, co mají dělat – a zda chtějí být hasiči, až vyrostou.

Závěrečná debata s předáním diplomu

Charakteristika aktivity: Na závěr celé lekce a vlastně i celého kroužku si společně sedneme do klubovny, kde předá plyšák kuřátko dětem diplom o absolvování kroužku (viz Příloha 9) a moc je pochválí za statečnost a plnění úkolů. Také proběhne krátká závěrečná debata.

Cíl: ukončení, zpětná vazba, zhodnocení

Potřebné pomůcky: diplomy, plyšák – kuřátko

Časová náročnost: 13 minut

Postup:

1. Až si všichni sednou, vedoucí společně s plyšákem rozdává všem dětem diplomy.
2. Zeptáme se dětí a doprovodů, jak se jim celý kroužek líbil, jestli by se přihlásili znovu, zda jim stačil počet lekcí, jestli mají nějaké připomínky, co by změnili, zkrátka zda kroužek naplnil jejich očekávání.

Verze pro nejmenší děti: Za děti mluví doprovod. Snažíme se debatu nenatahovat, abychom udrželi pozornost dětí.

4.4. Rozpočet a personální zajištění

Kapitola shrnuje finance potřebné pro realizaci aktivit v rámci kroužku a potřebné personální zajištění.

Vstoupením do kroužku se dítě stane právoplatným členem SDH VT. Každý člen musí zaplatit členský příspěvek ve výši 150 Kč, který platí jeden kalendářní rok. Tím pádem bude v rámci kroužku zaplacen dvakrát, jednou v září a podruhé v lednu. Z členského příspěvku se odvádí 100 Kč na pojištění člena, zbylých 50 Kč zůstává SDH.

SDH VT má k dispozici následující materiální vybavení a pomůcky.

- hasičské vybavení – rozdělovač, hadice, provazy, proudnice, spojky, zásahový oblek a boty, hasicí přístroj, helma, baterky, džberová stříkačka;
- pomůcky na požární útok – savice (2x), sací koš, hadice B (2x), hadice C (4x), třicestný rozdělovač, přenosná motorová stříkačka, přetlakový ventil, nádrž na vodu, dva terče, helmy;
- psací potřeby – pastelky, papíry, barevné pásky, barevné papíry, nůžky, lepidlo, vodové barvy, štětce, misky na vodu, krepový papír;
- tiskárna na vytisknutí všech příloh;
- další – hasičské knihy, pexeso, puzzle, naučné kartičky, omalovánky, kasty s obrysy hasičských předmětů, balóny, stůl, židle, karimatky, větve, rádio, plyšáci, šátky, nádoby, prázdné lahve, dózy, lahvičky, sklenice, pitná voda, karabiny, šrouby, matice, kameny, gumy, plechovky naplněné pískem.

V tabulce jsou uvedeny pomůcky, které SDH VT nemá a jsou potřeba k jednotlivým aktivitám. V případě, že se budou dokupovat, je uvedena i orientační cena. Jako další možnost získání pomůcek pro odlehčení rozpočtu je poprosit veřejnost, jestli doma nemají uvedené pomůcky, které by darovali, nebo si některé vypůjčit od rodinného centra Čmelda VT.

Tabulka Rozpočet pomůcek k dokoupení

Pomůcky	Cena
plyšové kuřátko	150 Kč
pěnové puzzle	200 Kč
polštář	50 Kč
skluzavka	500 Kč
bazén s kuličkami	300 Kč
ortopedické puzzle	1000 Kč
odrážedla (2x)	450 Kč
panenka	100 Kč
červené triko	50 Kč
kroužky na tyči (2x)	200 Kč
umělohmotné pipety (4x)	20 Kč
plastelína	20 Kč
kuchyňské potřeby: rýže, vanilkový lusk, éterický olej (3x), čokoláda, pomerančová kůra, cukr, sůl, ocet, hořká čokoláda v prášku	260 Kč
Celkem	3 300 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Pomůcky potřebné k aktivitám stojí dohromady 3 300 Kč. Nabízí se zde tři možnosti, jak cílovou částku uhradit. SDH VT je ochotné zafinancovat pomůcky ze své pokladny, ale lze také sehnat sponzora nebo požádat o dotaci pro děti na MŠMT.

Na všech lekcích bude přítomný vedoucí s platným kurzem vedoucího mladých hasičů, který dohlédne na hasičskou stránku kroužku, může být přítomen i další dobrovolník na pomoc vedoucímu. Vhodný by byl například sociální pedagog, který by měl za úkol zajistit všestranný rozvoj a vhodné metody práce s dětmi, která je v rámci SDH dobrovolná a nezisková.

V první lekci je potřeba pomoc velitele výjezdové jednotky na seznámení dětí a doprovodů s vybavením zbrojnice. Na osmé lekci musí být přítomno družstvo žen, které dětem předvede požární útok a seznámí je s ním.

Závěr

Bakalářský projekt byl věnován batolatům a jejich rozvoji v rámci hasičského kroužku SDH VT. Hlavní cíl kroužku byl všestranný rozvoj dětí, díky kterému se mimo jiné snadněji naučí hasičský sport. Vzhledem k tomu, že do kroužku budou docházet společně se svým doprovodem, si upevní vztahy a vytvoří krásné vzpomínky. Další cíl byl umožnit dětem a doprovodům kvalitně trávit volný čas, poznat nové přátele, spolupracovat a získat nové znalosti, které uplatní i v běžném životě. Celý kroužek byl rozdělen do deseti lekcí a každá se zaměřila na něco jiného, aby byly naplněny všechny stránky rozvoje dětí a cíle kroužku.

Práce byla rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část se zaměřila na charakteristiku SDH VT, jeho hlavní činnosti, podmínky členství a cílovou skupinu. Nechyběly ani základní informace o obci Velký Týnec. Byla popsána také historie SDH VT, jeho ekonomická situace a zkušenosti s podáváním projektů.

Praktická část se věnovala podrobné charakteristice projektu, která zahrnovala popis předmětu, cílové skupiny a cíle. Obsahovala také návaznost na sociálně pedagogickou teorii, která popisovala batole a jeho vývoj, význam hry pro všestranný rozvoj a jednotlivé složky rozvoje. Jednalo se o rozvoj pohybu, hrubé a jemné motoriky, smyslů, řeči a emocí. Celková vize organizace byla podpořena její SWOT analýzou s detailním rozborem. Potřebnost projektu a zájem veřejnosti o kroužek byly zjištěny dotazníkem. Přiložena byla i SWOT analýza kroužku. Následovala kapitola s názvem podrobný popis projektu, která charakterizovala současný a plánovaný stav a multiplikační efekt. V technickém řešení projektu byly uvedeny zásady pro aktivity, pedagogizace prostředí a podrobný harmonogram projektu s detailním rozpisem jednotlivých lekcí kroužku. Na konci byl uveden rozpočet a potřebné personální zajištění.

Projekt bude prezentován v rámci návrhu plánu činností na další rok na výroční valné hromadě SDH VT, která se bude konat v období prosinec 2021 až leden 2022. V případě jeho schválení se realizace kroužku očekává od září 2022.

Seznam zdrojů

Tištěné zdroje

BACUS, Anne, 2009. *Vaše dítě ve věku od 3 do 6 let*. Praha: Portál. ISBN: 978-80-7367-563-9.

BEENNETTOVI, Steve a Ruth, 2000. *365 zábavných činností bez televize*. Praha: Portál. ISBN: 80-7178-480.

BENDL, Stanislav, 2016. *Základy sociální pedagogiky*. Praha: Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta. ISBN: 978-80-7290-881-3.

BIDDULPH, Steve, 2012. *Proč jsou šťastné děti šťastné*. Praha: Portál. ISBN: 978-80-7367-864-7.

BYKOVA, Anna, 2019. *Líná máma. Jak rozvíjet dítě hrou*. 1.vyd. Praha 5: Euromedia Group. ISBN: 978-80-7617-727-7.

DAMBORSKÁ, Marie a Jaroslav KNOCH, 1969. *Psychologie a pedagogika dítěte*. Praha: Státní zdravotnické nakladatelství.

DAVIESOVÁ, Simone, 2019. *Montessori batole. Jak vychovat z dítěte zvědavého a odpovědného člověka. Průvodce pro rodiče*. Praha: Euromedia Group. ISBN: 978-80-7617-881-6.

DOLÍNKOVÁ, Iva, 2012. *Cvičíme s kojenci a batolaty*. Praha: Portál. ISBN: 978-80-7367-379-6.

GREGORA, Martin a Jana KROPÁČKOVÁ, 2016. *Vývoj batolete od jednoho roku do tří let*. 1.vyd. Praha 7: Grada Publishing. ISBN: 978-80-247-5085-9.

HERRMANN, ÉVE, 2017. *100 aktivit Montessori Objevujeme svět*. Praha 3: Svojtka & Co. ISBN: 978-80-256-2138-7.

HUIZINGA, Johan, 1971. *Homo ludens. O původu kultury ve hře*. Praha: Mladá fronta.

Kolektiv členů SDH VT, 2015. *Sbor dobrovolných hasičů Velký Týnec ke 130 výročí*.

KRAUS, Blahoslav a Věra PLÁČKOVÁ, 2001. *Člověk – prostředí – výchova k otázkám sociální pedagogiky*. Brno: Paido. ISBN: 80-7315-004-2.

MÜHLFEIT, Jan a Kateřina NOVOTNÁ, 2018. *Odemykání dětského potenciálu. Každé dítě je originál*. 1.vyd. Brno: Management Press. ISBN: 978-80-7261-562-9.

NIŽANSKÁ, B., R. PLESKOT a K. SCHNABLOVÁ, 2019. *První pomoc pro děti*. Praha 4: Fragment. ISBN: 978-80-253-4112-4.

ORGONÍKOVÁ, Kateřina a kolektiv, 2009. *Učební texty pro vedoucí a instruktory kolektivů mladých hasičů*. Nové Město nad Metují: Hasiči.

POLÁKOVÁ, Petra, 2019. *Jak rozvíjet pohyb, emoce a smysly. Pozorné a spokojené dítě*. 1.vyd. Praha 7: Grada Publishing. ISBN: 978-80-271-0760-5.

POŽÁR, Jiří, 2010. *Průvodce plněním odznaků odborností*. Nové město nad Metují: Hasiči.

PULKKINEN, Anne, 2010. *Pohybové hry a cvičení s dětmi*. Praha: Grada. ISBN: 978-80-247-3482-8.

RENOTIÉROVÁ, Marie, LUDVÍKOVÁ, Libuše a kolektiv, 2003. *Speciální pedagogika*. Olomouc: Univerzita Palackého. ISBN: 80-244-0646-2.

Sbory a spolky dobrovolných hasičů Olomouckého kraje, 2016. *Dobrovolní hasiči Olomouckého kraje*. 1.vyd. Olomouc: Olomoucký kraj. ISBN: 978-80-87982-42-6.

Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, 2004. *Směrnice pro celoroční činnost kolektivů mladých hasičů*. 1. vyd. Praha: Hasiči.

SKLÁDALOVÁ, Markéta, 2016. *Mámo, už to zvládnou samo! Jak vychovat samostatné, spokojené a úspěšné dítě*. Brno: C Press. ISBN: 978-80-264-1281-6.

Soubor předpisů PO. Zákony, vyhlášky, nařízení vlády, 2001. Nové Město nad Metují: Hasiči.

ŠIMANOVSKÝ, Zdeněk, 2015. *Hry pro zvládnání agresivity a neklidu*. Praha: Portál. ISBN: 978-80-262-0887-7.

ŠIMÍČKOVÁ-ČÍŽKOVÁ, Jitka a kolektiv, 2008. *Přehled vývojové psychologie*. Olomouc: Univerzita Palackého. ISBN: 978-80-244-2141-4.

ŠIŠKOVÁ, EVA, 2019. *Zpráva revizora*.

ŠVINGALOVÁ, Dana, 2006. *Úvod do vývojové psychologie*. Liberec: Technická univerzita. 37 s. ISBN: 80-7372-057-4.

THOROVÁ, Kateřina, 2015. *Vývojová psychologie: proměny lidské psychiky od početí po smrt*. Praha: Portál. ISBN: 97880-2620714-6.

UHROVÁ, Radomíra, 2010. *Cvičení dětí s rodiči*. Praha: Grada. ISBN: 978-80-247-34446-0.

WARNER, Penny, 2004. *160 her a cvičení pro první tři roky života dítěte*. Praha: Portál. ISBN: 80-7178-903-8.

WROCZYŃSKI, Ryszard, 1968. *Sociálna pedagogika*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo.

ZEZULKOVÁ, Eva, 2008. *Logopedická prevence v předškolním věku*. Ostrava: Ostravská Univerzita. ISBN: 978-80-7368-562-1.

Elektronické zdroje

Center on the Developing Child, 2012. Executive Function (InBrief). [online] [cit. 2021-04-03]. Dostupné z: [InBrief: Executive Function \(harvard.edu\)](https://www.harvard.edu/inbrief/executive-function)

HECKMAN, James. *Schools, Skills, and Synapses*, 2008. [online] [cit. 2021-04-03]. Dostupné z: [Schools, Skills, and Synapses \(heckmanequation.org\)](https://heckmanequation.org/schools-skills-and-synapses)

Survio, Dotazník, 2021. [online] [cit. 2021-03-19]. Dostupné z: [Zájem o kroužek pro děti od jednoho roku do tří let s doprovodem. - Survio](#)

Směrnice činnosti s kolektivy mladých hasičů, 2019. [online] [cit. 2020-08-18]. Dostupné z: [SMĚRNICE ČINNOSTI S KOLEKTIVY MLADÝCH HASIČŮ \(dh.cz\)](#)

Stanovy, Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezka, 2017. [online] [cit. 2020-08-18]. Dostupné z: [Stanovy SH ČMS 2017 \(dh.cz\)](#)

Příhláška člena, Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezka, 2018. [online] [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: [001-Pihlka-a-evidenn-karta-lena-SH-MS-Mlad-hasi.pdf](#)

Velký Týnec, oficiální web obce, 2020. [online] [cit. 2020-08-19]. Dostupné z: [Velký Týnec: Titulní stránka \(velkytynec.cz\)](#)

SDH Velký Týnec, 2020. [online] [cit. 2020-08-19]. Dostupné z: [SDH Velký Týnec \(hasicovo.cz\)](#)

PAPRČKA, Milan a Martina GRZNÁROVÁ, 2019. *Olomoucko z nebe*. 1.vyd. Zlín: CBS. IBSN: 978-80-88259-51-0. [online] [cit. 2020-08-19]. Dostupné z: [Olomoucko z nebe – Velký Týnec | Creative Business Studio \(cbs-cesko.cz\)](https://www.cbs-cesko.cz/olomoucko-z-nebe-velky-tync)

Zákon č. 133/1985 Sb., *o požární ochraně*. [online] [cit. 2020-08-19]. Dostupné z: [Právní a ostatní předpisy - Hasičský záchranný sbor České republiky \(hzscr.cz\)](https://www.hzscr.cz/pravni-a-ostatni-předpisy)

Seznam tabulek

Tabulka 1 <i>SWOT analýza organizace SDH Velký Týnec</i>	19
Tabulka 2 <i>SWOT analýza hasičského kroužku pro děti s doprovodem</i>	28

Seznam obrázků

Obrázek 1 <i>Tvorba synapsí v průběhu života</i>	13
Obrázek 2 <i>Dopad extrémní smyslové deprivace na mozek dítěte</i>	14
Obrázek 3 <i>Statistiky dotazníku</i>	21
Obrázek 4 <i>Graf znázorňující úspěšnost vyplnění</i>	22
Obrázek 5 <i>Úvodní text dotazníku</i>	22
Obrázek 6 <i>Graf k otázce č. 1</i>	23
Obrázek 7 <i>Graf k otázce č. 2</i>	23
Obrázek 8 <i>Graf k otázce č. 3</i>	24
Obrázek 9 <i>Graf k otázce č. 4</i>	24
Obrázek 10 <i>Graf k otázce č. 5</i>	25
Obrázek 11 <i>Graf k otázce č. 6</i>	25
Obrázek 12 <i>Graf k otázce č. 7</i>	26
Obrázek 13 <i>Graf k otázce č. 8</i>	26

Seznam příloh

Příloha 1 <i>Plakát</i>	72
Příloha 2 <i>Přihláška a evidenční karta člena</i>	73
Příloha 3 <i>Karty – činnost hasiče</i>	74
Příloha 4 <i>Karty – barvy</i>	77
Příloha 5 <i>Karty – čísla na IZS</i>	79
Příloha 6 <i>Omalovánky</i>	81

Příloha 7 <i>Obrázky k nalepení</i>	84
Příloha 8 <i>Karty – ohýnek</i>	86
Příloha 9 <i>Diplom</i>	87

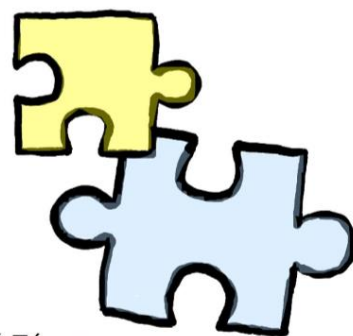

Sbor dobrovolných hasičů Velký Týnec pořádá

HASIČSKÝ KROUŽEK

PRO VŠESTRANNÝ ROZVOJ DĚTÍ

**PRO DĚTI OD 1–3 LET
S DOPROVODEM**

KDE: NA HASIČCE Bystřická 411, Velký Týnec

KDY: VŽDY PRVNÍ STŘEDU V MĚSÍCI OD 15 HODIN

10 LEKČÍ

1. LEKCE – malý hasič
2. LEKCE – rozvoj pohybu
3. LEKCE – hrubá a jemná motorika
4. LEKCE – rozvoj smyslů
5. LEKCE – rozvoj řeči
6. LEKCE – rozvoj emocí
7. LEKCE – dílnička
8. LEKCE – všestranný rozvoj
9. LEKCE – požární sport
10. LEKCE – Námětové cvičení!

Je nutné se předem přihlásit vyplněním přihlášky, o kterou lze žádat na email hasici.kohuti@seznam.cz, nebo telefonicky na čísle [+420 737 511 421](tel:+420737511421).

Poté je potřeba zaplatit členský příspěvek ve výši 150 Kč, čímž se děti stanou řádnými členy SDH VT. Příspěvek bude platit do konce roku, proto je nutné ho v rámci kroužku zaplatit i v lednu. Celkem tedy dvakrát za celý kroužek. V případě dotazů se na nás neváhejte obrátit!

Těšíme se na vás!
Dobrovolní hasiči

Zdroj: vlastní zpracování s oficiálním znakem SDH VT (2020)

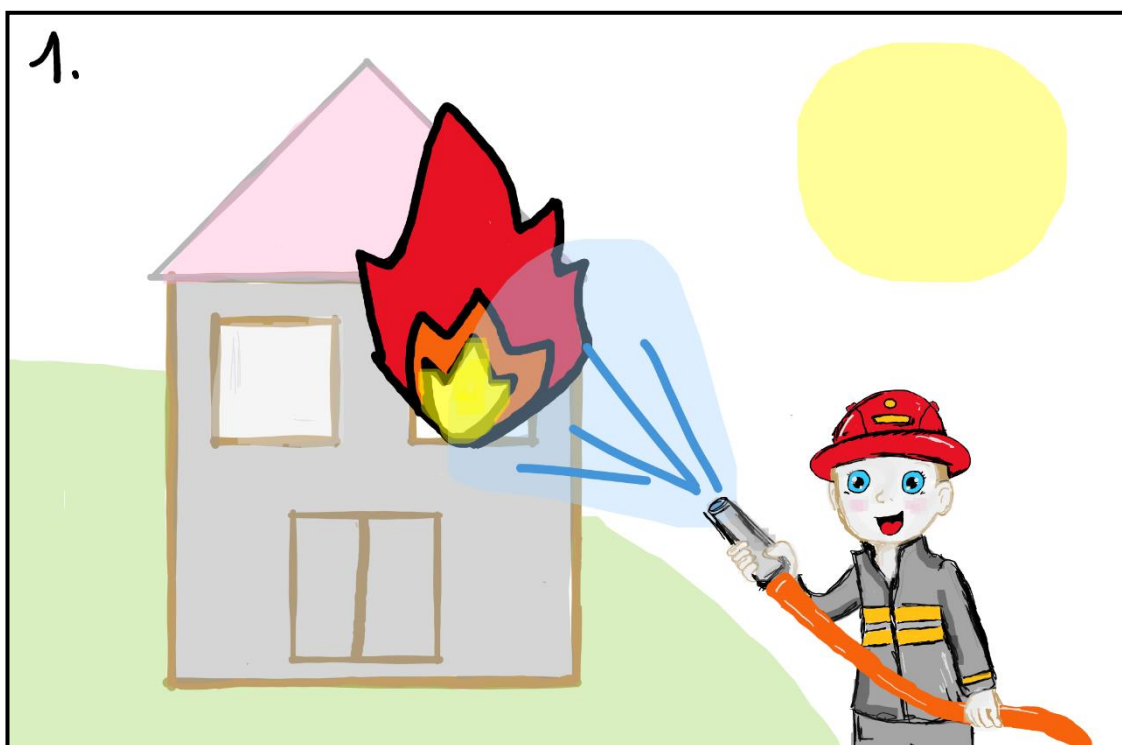

Příloha 2 Přihláška a evidenční karta člena

Přihláška a evidenční karta člena SH ČMS - mladý hasič	
<p>Člen SH ČMS - Sboru _____ Evidenční číslo _____</p> <p>Jméno, příjmení _____</p> <p>Rodné číslo _____</p> <p>Adresa bydliště _____</p> <p style="text-align: right;">PŠČ _____</p> <p>E-mail: _____ Tel.: _____</p> <p>Prohlašuji, že jsem se seznámil s cílem SH ČMS a se Stanovami SH ČMS a že povinnosti vyplývající z členství v této organizaci budu řádně plnit. Beru na vědomí informací se zpracováním osobních údajů člena SH ČMS.</p> <p>Přijat za člena dne: _____</p> <p style="text-align: right;">_____</p> <p style="text-align: right;">Razítko a podpis starosty sboru</p> <p>Jméno a příjmení zákonného zástupce: _____</p> <p>Datum narození _____ Tel.: _____</p> <p>Dne: _____</p> <p style="text-align: right;">Podpis: _____</p>	<p style="text-align: center;">Informace o zpracování osobních údajů člena SH ČMS</p> <p>1. Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska (dále jen SH ČMS), se sídlem Římská 2135/45, Vlnohradý, 120 00 Praha, IČ: 00442739, zapsané ve spolkovém rejstříku vedeném u městského soudu v Praze, spisová značka: L 2096 (dále jen „Správce“), ve smyslu Nařízení Evropského parlamentu a Rady EU 2016/679 o ochraně fyzických osob zpracovává tyto osobní údaje v rozsahu nezbytném k naplnění účelu členství v SH ČMS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jméno a příjmení - rodné číslo - datum narození - bydliště - e-mail - telefonní číslo - fotografie určená pro průkaz člena <p>2. Jméno, příjmení, rodné číslo, datum narození, bydliště, e-mail, telefonní číslo a fotografie zpracovává za účelem evidence členů (jejich odbornosti, funkcí, ocenění, úhrady členských příspěvků, dobrovolné činnosti, sportu), tisku členských průkazů, úrazového pojištění a pro účely dotační politiky ministerstev a krajských úřadů, jejich účasti na činnosti SH ČMS.</p> <p>3. Osobní údaje Správce zpracovává pouze v nezbytném rozsahu a po dobu nezbytně nutnou v souladu s účelem, pro který byly poskytnuty.</p> <p>4. Zpracování osobních údajů je prováděno Správce, osobní údaje však pro Správce mohou zpracovávat i tyto zpracovatele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - SH ČMS - Sbor dobrovolných hasičů - SH ČMS - Okresní sdružení hasičů - SH ČMS - Krajské sdružení hasičů - Správce evidenčního programu SH ČMS (www.evidencesdsh.cz) - Případně další poskytovatelé zpracovatelských softwarů, služeb a aplikací. <p>5. Podle nařízení GDPR k ochraně osobních údajů má člen SH ČMS právo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzt souhlas se zpracováním osobních údajů kdykoliv zpět, - požadovat po Správci informaci, jaké vaše osobní údaje zpracováváme, - požadovat po Správci vysvětlení ohledně zpracování osobních údajů, - vyžádat si u Správce přístup k těmto údajům a tyto údaje nechat aktualizovat nebo opravit, - požadovat po Správci výmaz těchto osobních údajů, - v případě pochybnosti o dodržování povinností souvisejících se zpracováním osobních údajů obrátit se na Správce nebo na Úřad pro ochranu osobních údajů.

Zdroj: Sdružení hasičů ČMS (2018)

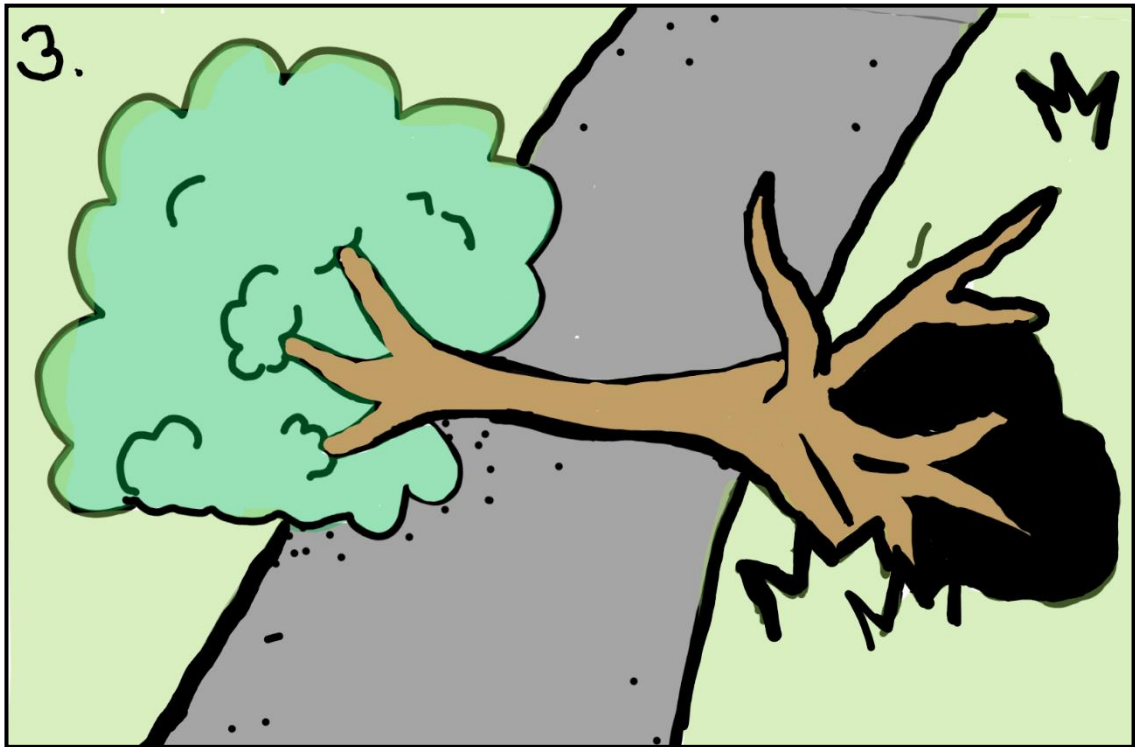
Příloha 3 Karty – činnost hasiče

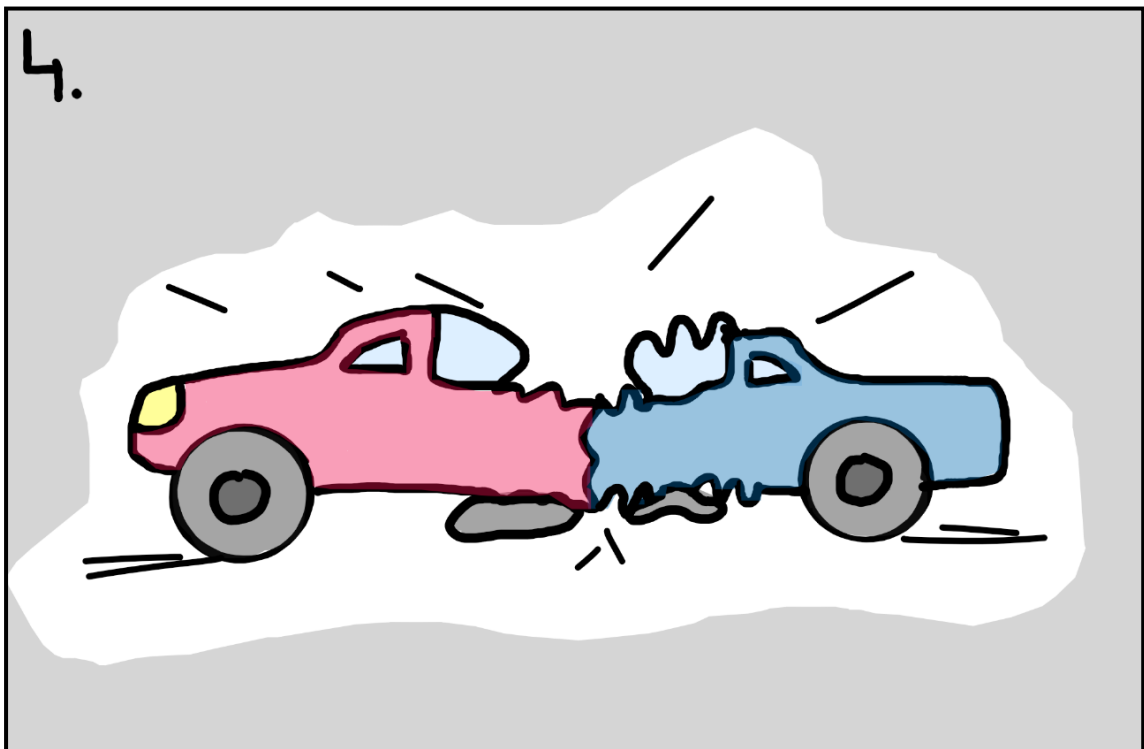
Zdroj: vlastní zpracování

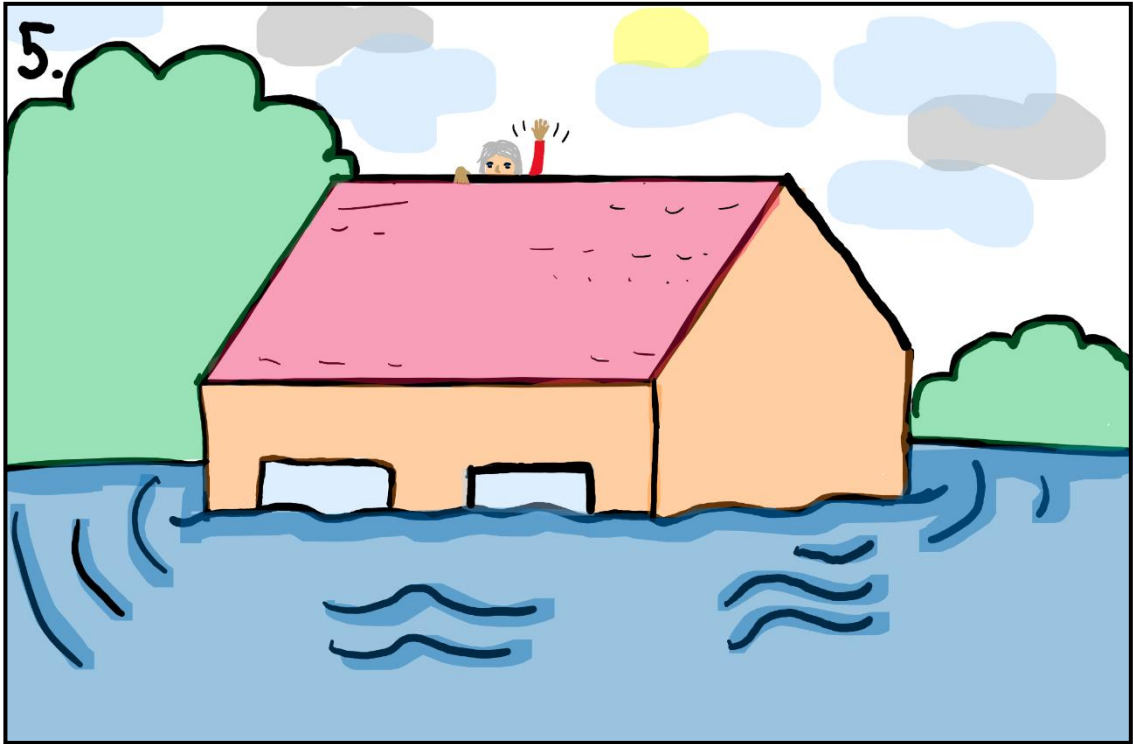
Zdroj: vlastní zpracování

Zdroj: vlastní zpracování

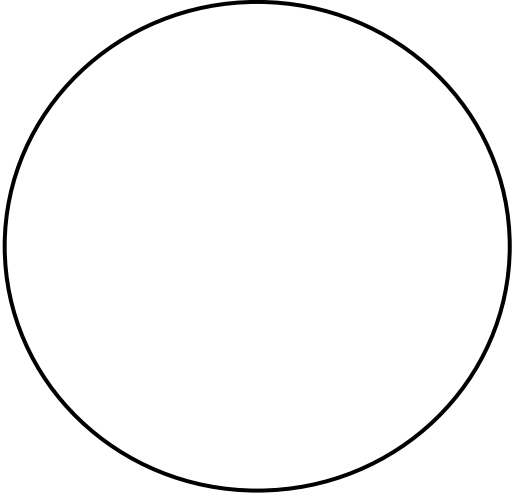
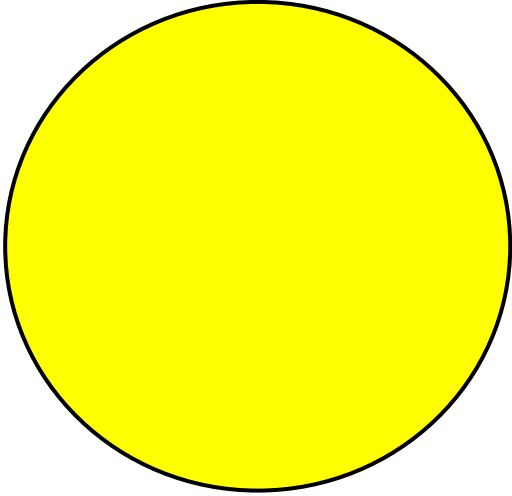

Zdroj: vlastní zpracování

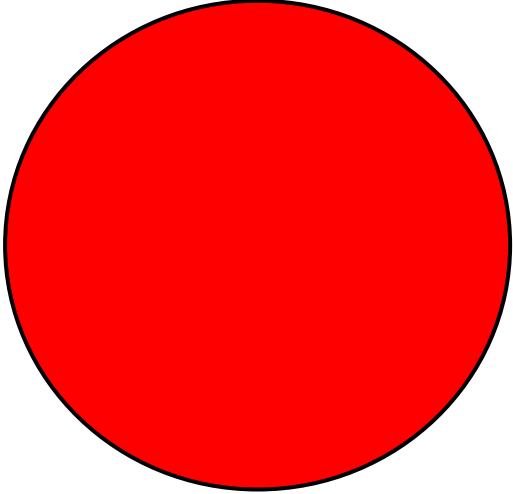
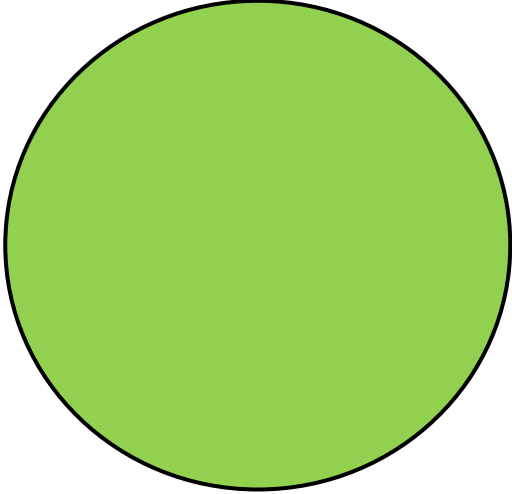

Zdroj: vlastní zpracování

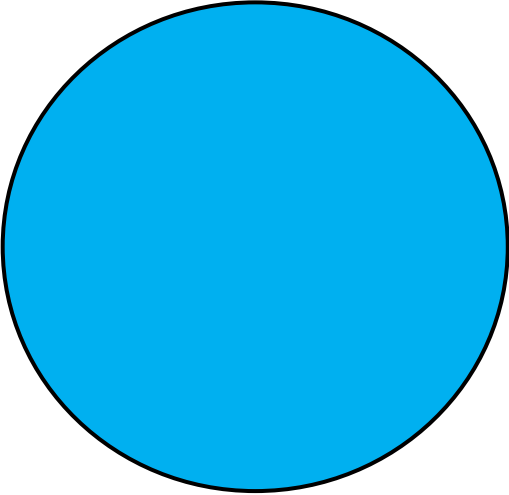
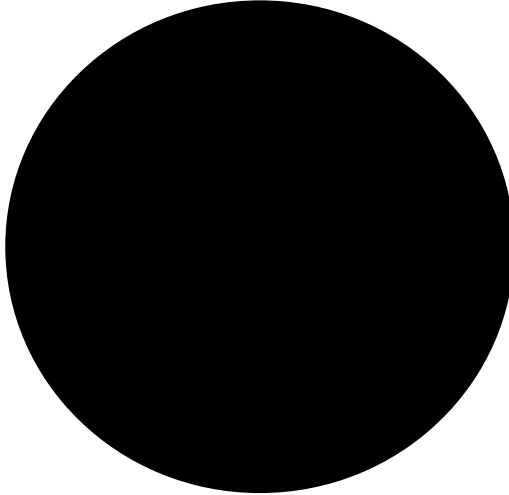
Příloha 4 *Karty – barvy*

	
BÍLÁ	ŽLUTÁ

Zdroj: vlastní zpracování

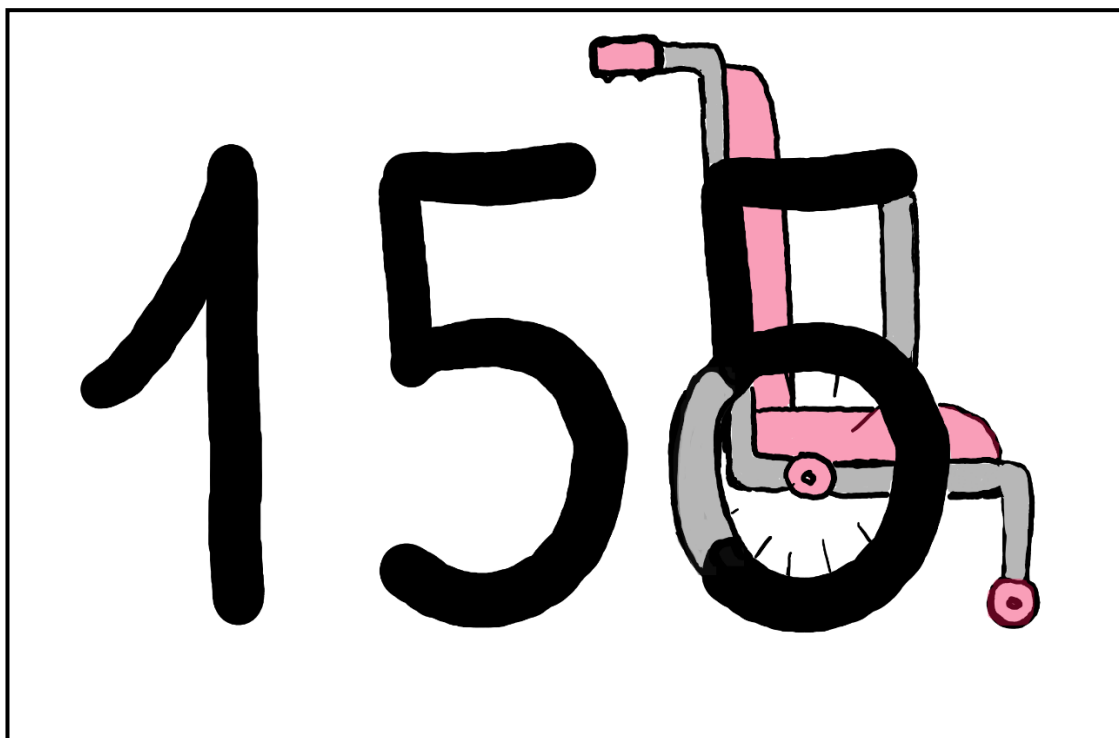
	
ČERVENÁ	ZELENÁ

Zdroj: vlastní zpracování

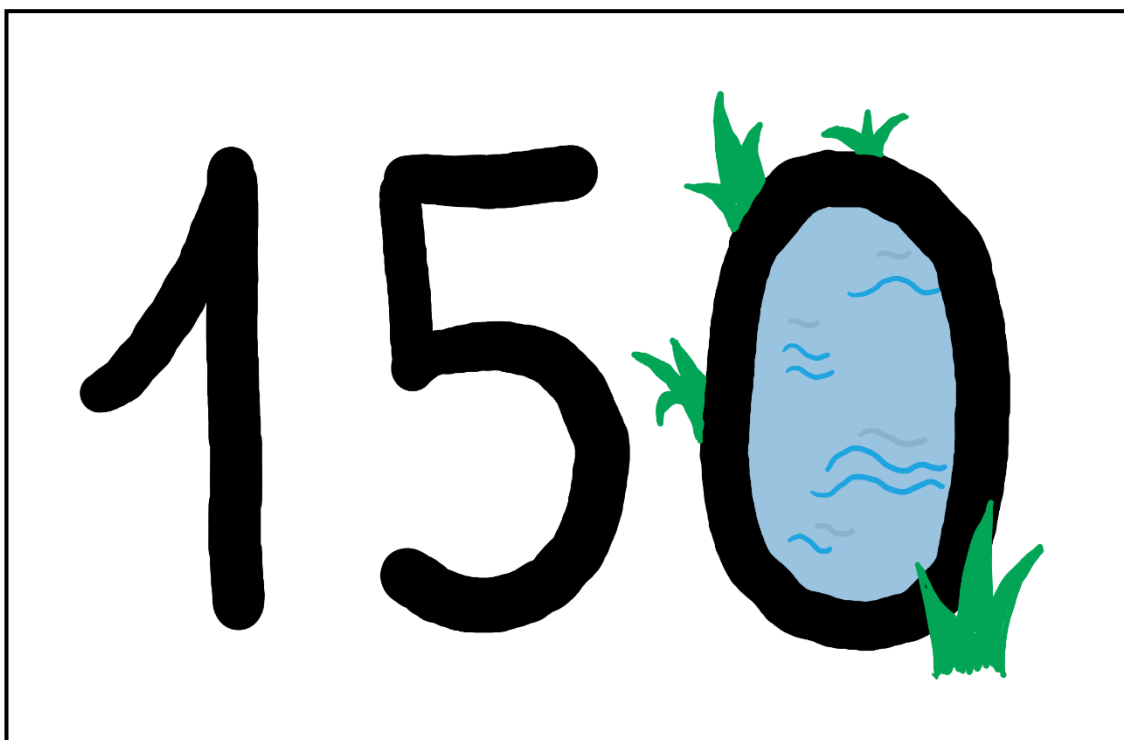
	
MODRÁ	ČERNÁ

Zdroj: vlastní zpracování

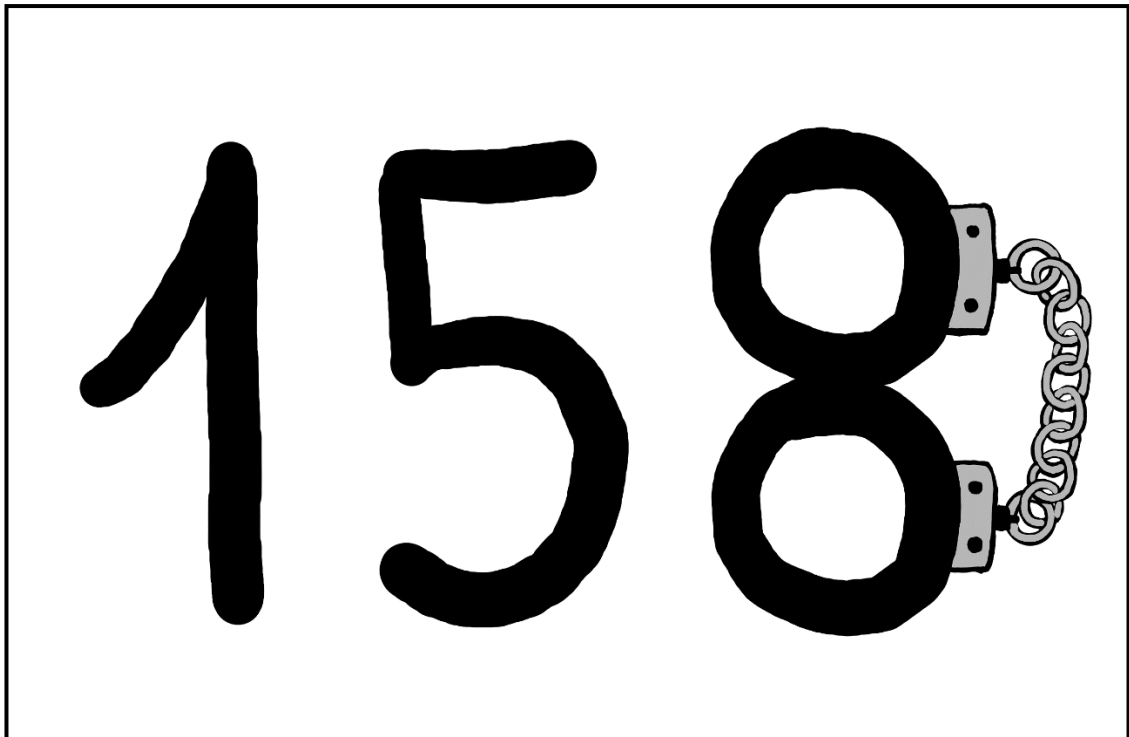
Příloha 5 Karty – čísla na IZS

Zdroj: vlastní zpracování

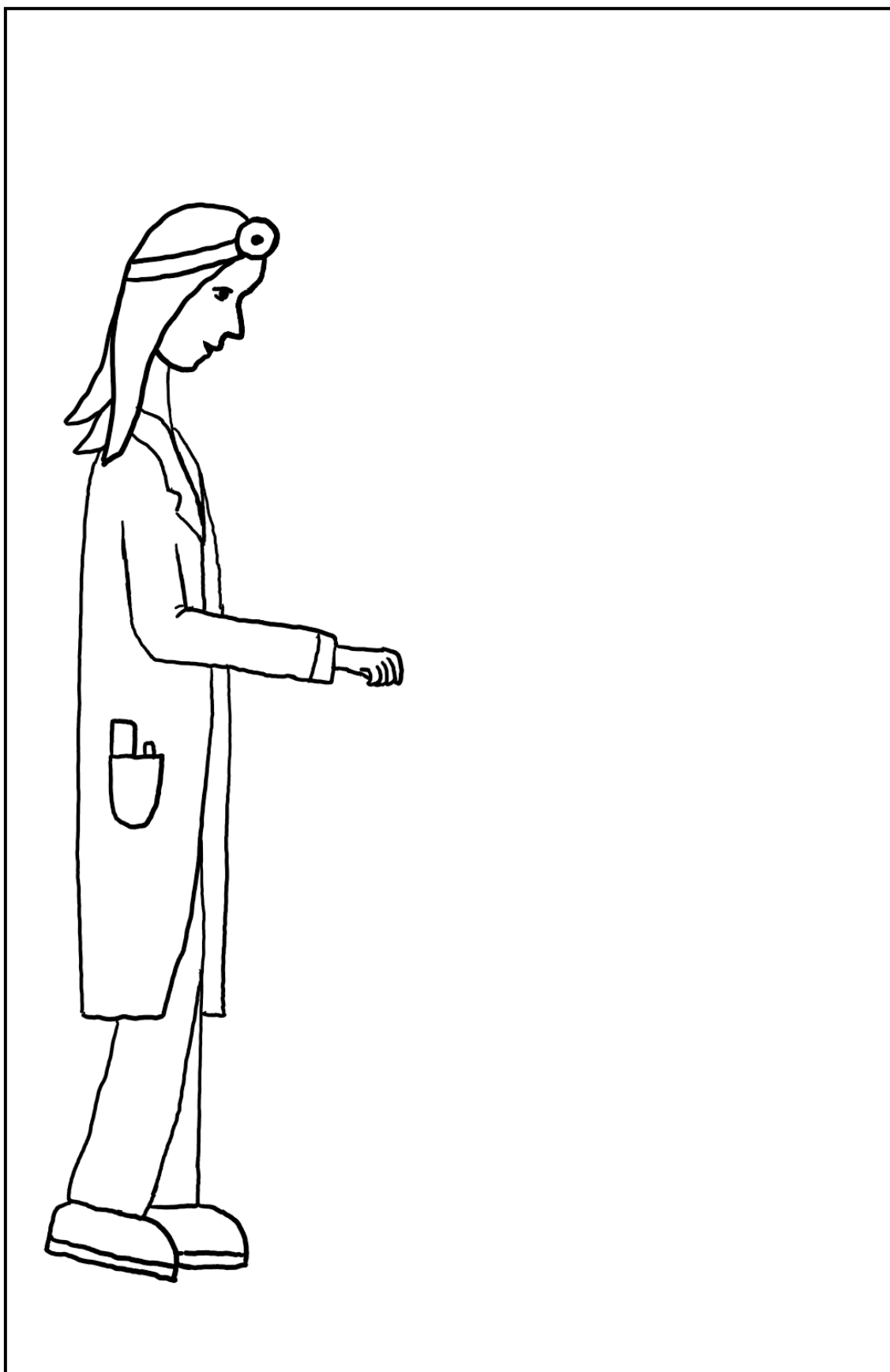
Zdroj: vlastní zpracování

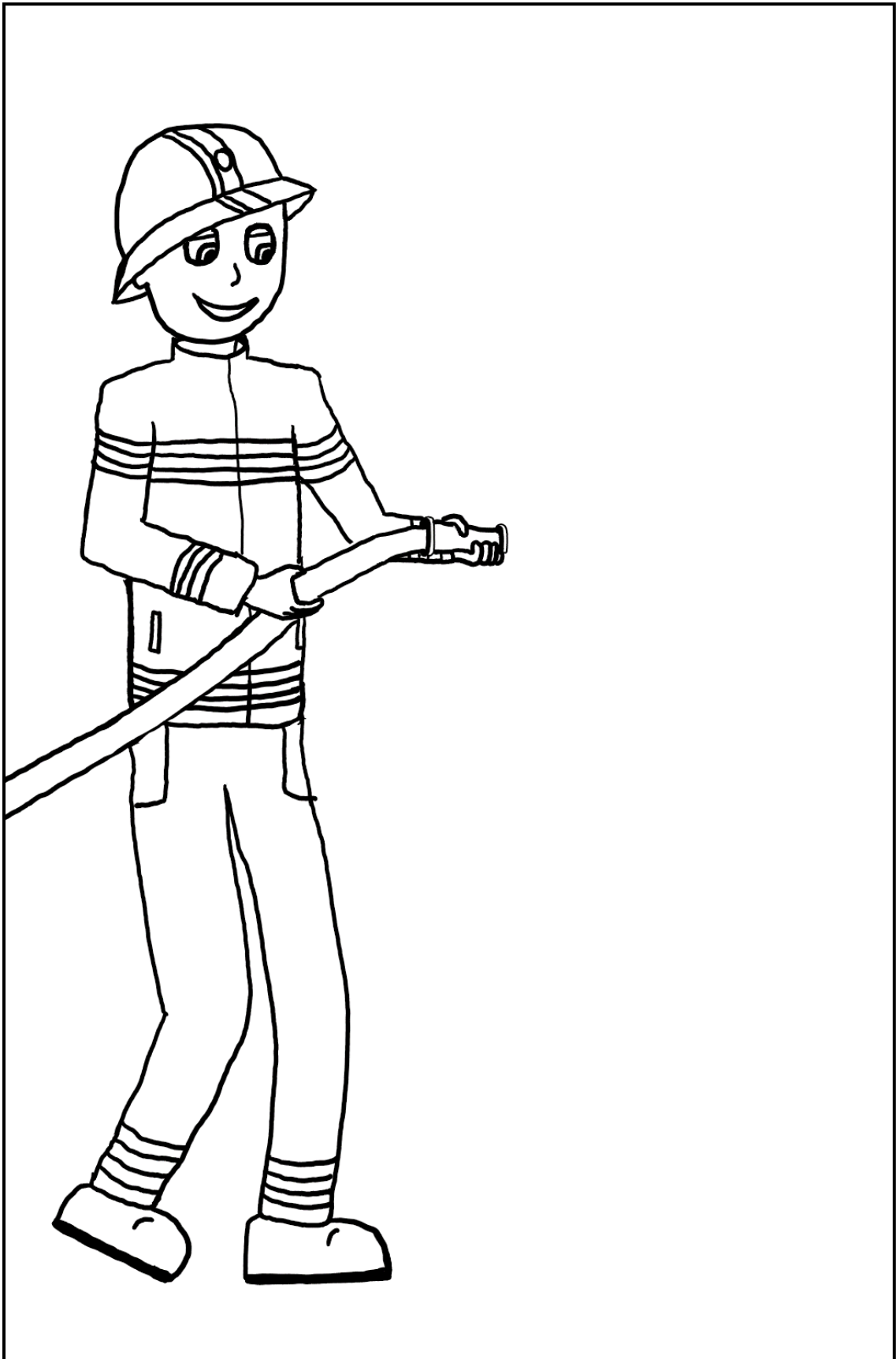
Zdroj: vlastní zpracování

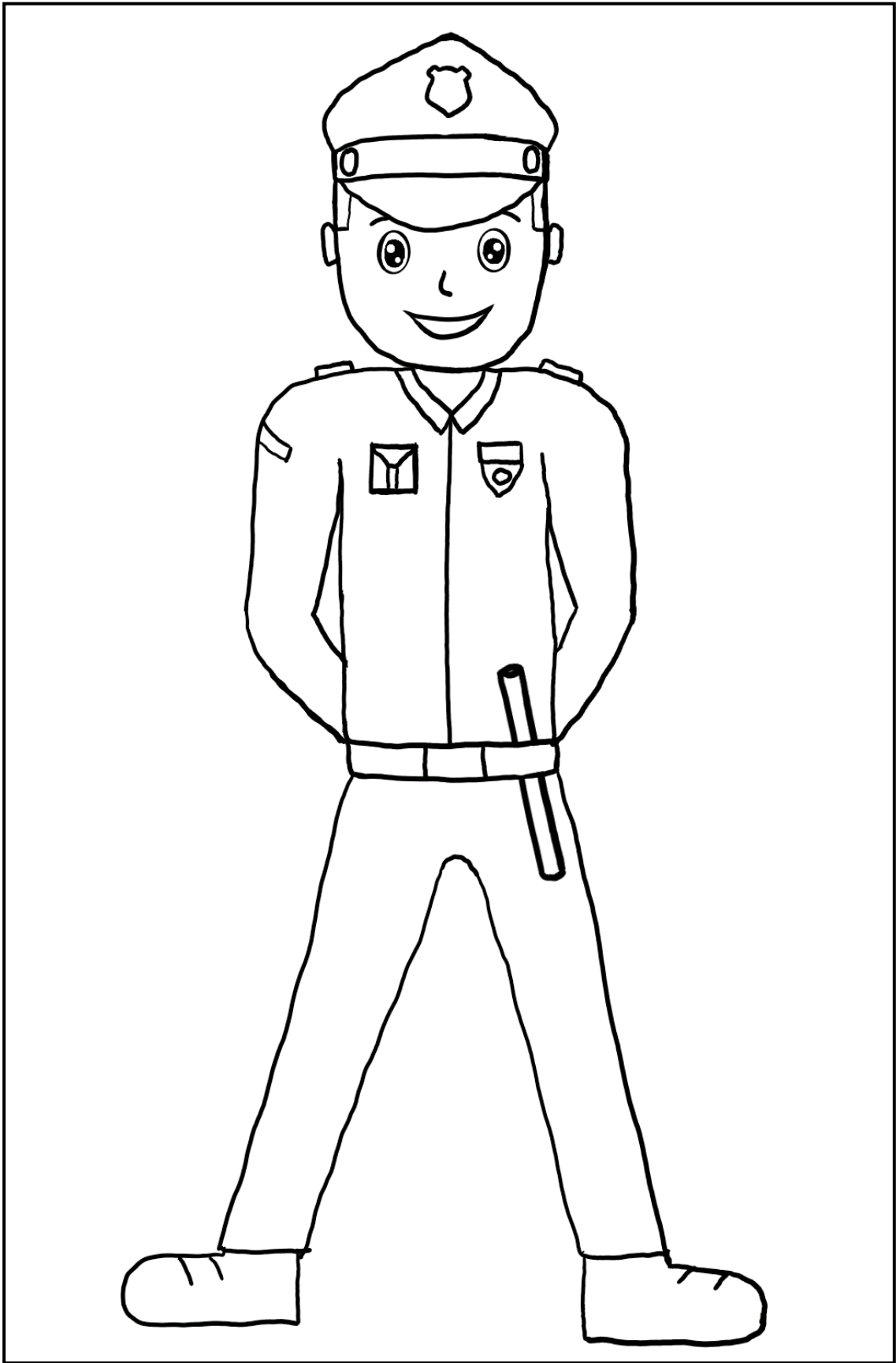
Příloha 6 *Omalovánky*

Zdroj: vlastní zpracování

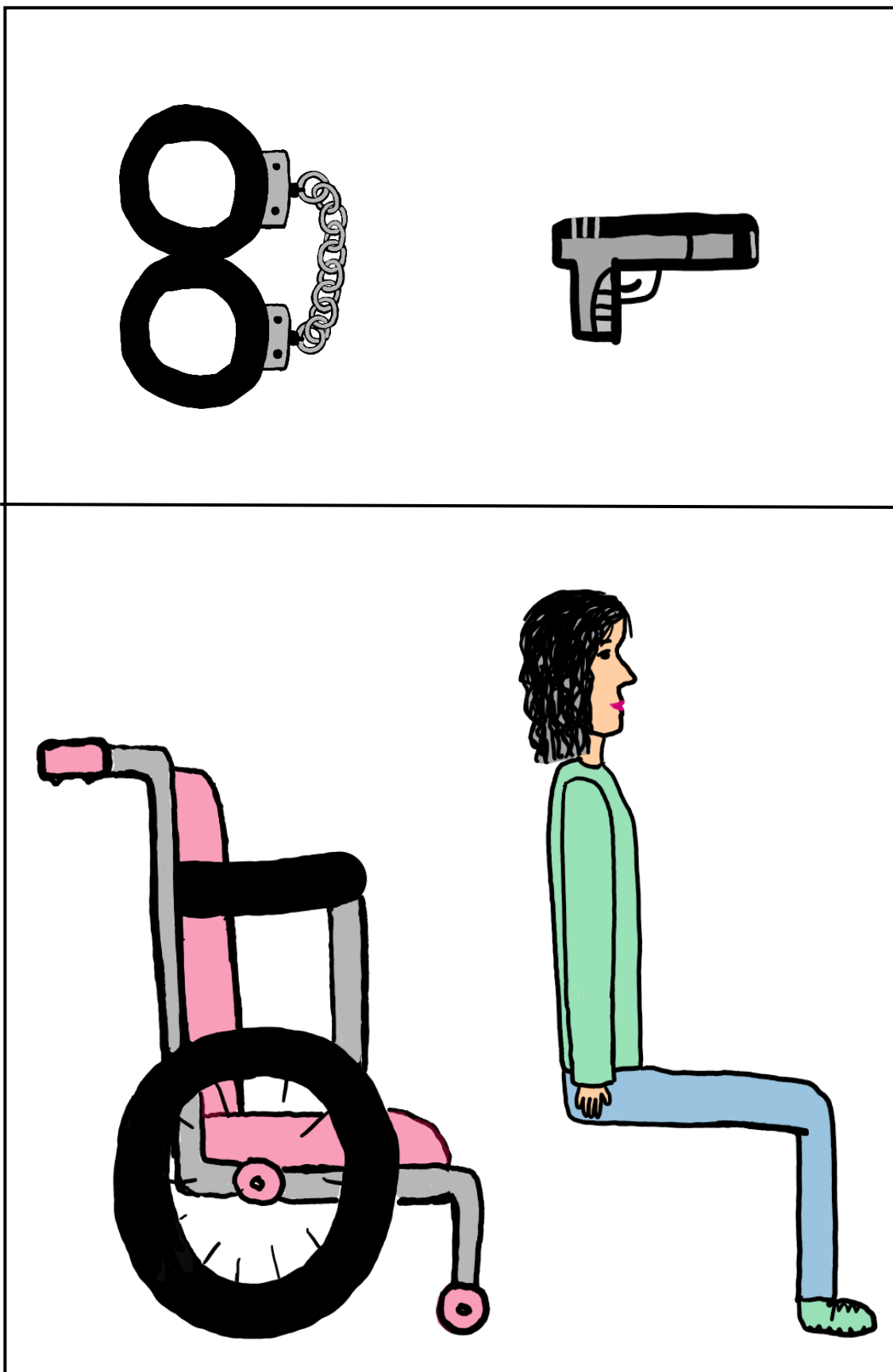

Zdroj: vlastní zpracování

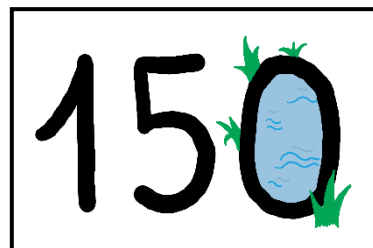
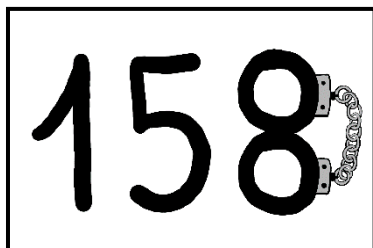
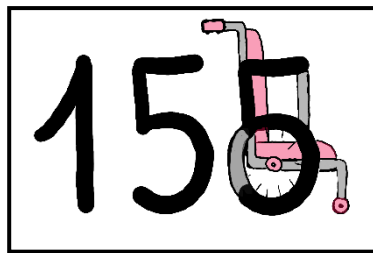
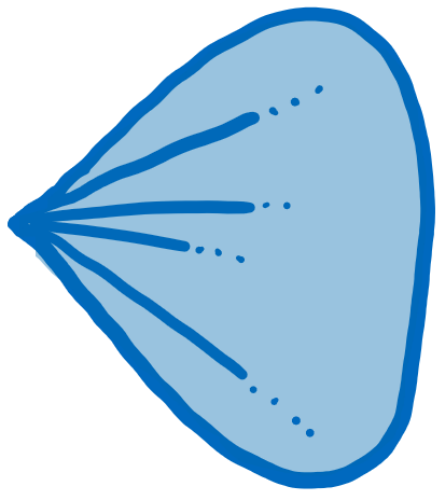

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 7 Obrázky k nalepení

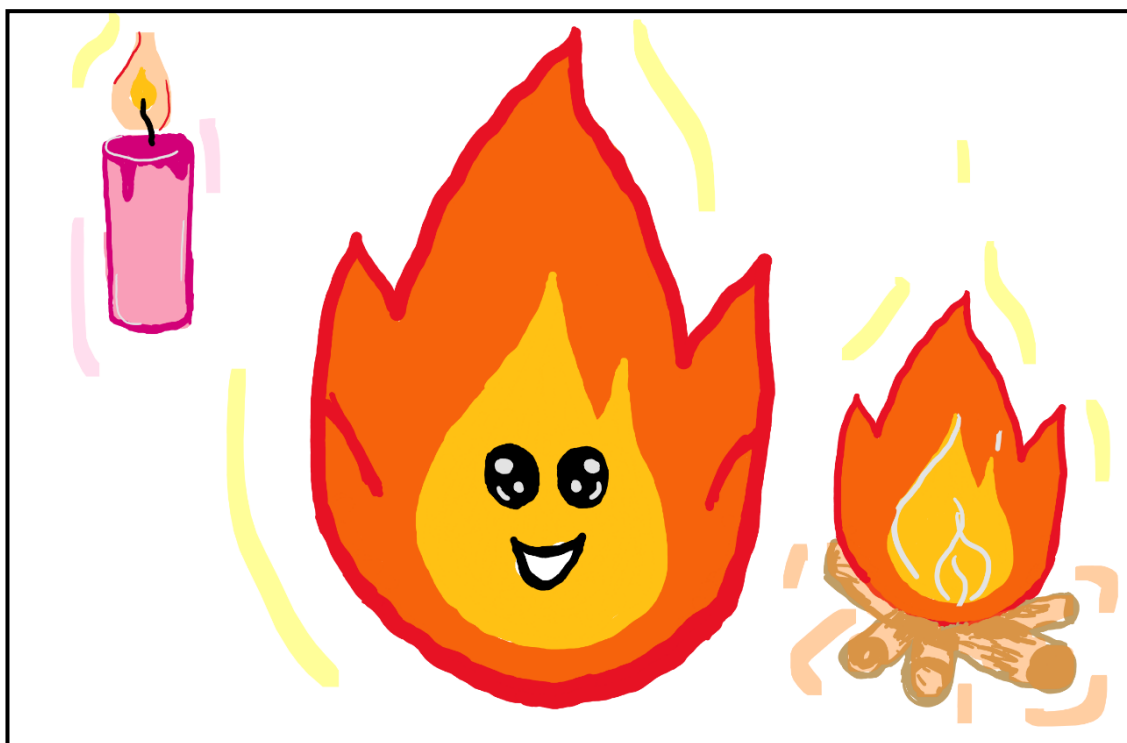

Zdroj: vlastní zpracování

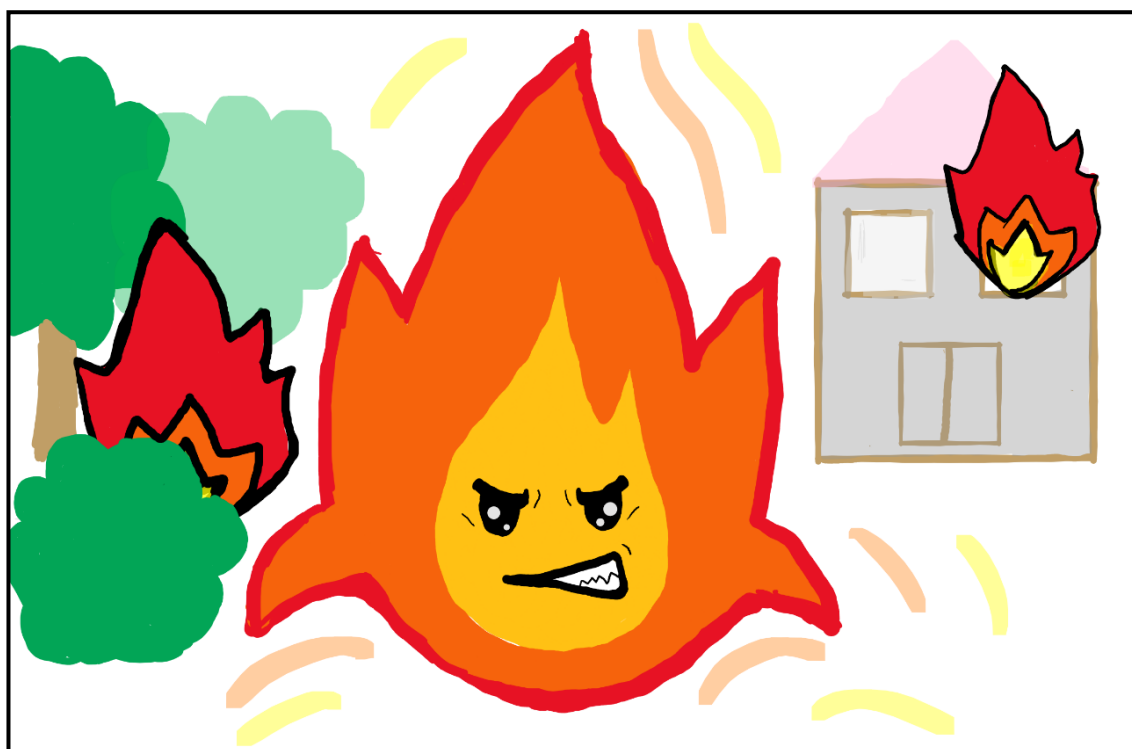

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 8 Karty – ohýnek

Zdroj: vlastní zpracování

Zdroj: vlastní zpracování

Zdroj: vlastní zpracování